

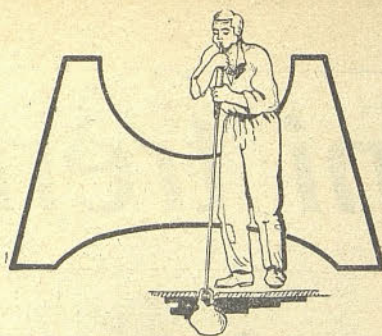
Steklar

GLASILO KOLEKTIVA STEKLARNE HRASTNIK

Leto XII.

Hrastnik, 13. 12. 1976

Št. 12

Uredniški odbor: Matija Koritnik, Sihur Erna, Tržan Vera, Rudi Kirhmajer, Viktor Racki, Adi Zaletel, Jože Gerhard, Premec Jože, Bezgovšek Anton. Odbor za informacije: Savič Momir, predsednik, Vidovič Franc, Marcen Alojz, Korbar Heda, Dremel Karl, Gornik Slavko, Racki Viktor, Koritnik Matija, Kirhmajer Rudi. Odgovorni urednik: Gerhard Jože. Uredništvo in uprava: Steklarna Hrastnik, Izhaja vsakega 5. v mesecu. Naslov: »Steklar« glasila kolektiva Steklarne Hrastnik, tel. 814-622 — interno 63. Tisk in kliseji AERO kemična in grafična industrija. Casopis oproščen davka (Št. 421-1/72).

IZ DELA OBČINSKE SKUPŠČINE

SKLEPI, sprejeti na 7. zasedanju delegatov zbora združenega dela Skupščine občine Hrastnik, ki je bilo dne 26. novembra 1976.

1. Potrdi se skrajšan zapisnik 5. zasedanja delegatov zbora združenega dela z dne 30. 12. 1975 in poročilo o izvršitvi sklepov.

2. Delegati zbora združenega dela so potrdili skrajšan zapisnik 6. zasedanja delegatov z dne 5. 10. 1976 in poročilo o izvršitvi sklepov.

3. Delegati zbora združenega dela so ugotovili, da so predlogi samoupravnih sporazumov vseh interesnih skupnosti o financiranju skupne porabe za obdobje 1976—1980 v skladu s sprejetimi stališči Zveze sindikatov Slovenije z dne 27. 11. 1976. Na navedenem posvetu je bilo sklenjeno, da se v sedanjih fazi planiranja skupne porabe še ne moremo posluževati minimalnih standardov, ker le-ti še niso usklajeni in sprejeti na odgovarjajočih organih. Glede na to je bilo poudarjeno, da se tudi ne bosta mogla bistveno spreminjati obseg in vsebina solidarnosti.

Nadalje je bilo poudarjeno, da se usklajevanje skupne porabe za vse interesne skupnosti opravi na ravni občin ter da je potrebno pri planiranju skupne porabe za navedeno srednjeročno obdobje upoštevati srednjeročni družbeni plan SR Slovenije, v katerem je določeno, da bo skupna poraba v naslednjih letih lahko rasla največ po enaki stopnji kot družbeni proizvod, obenem pa upoštevati tudi občinske plane, v kolikor so realni, z določenimi prioriteta-mi.

Predlogi samoupravnih sporazumov so ovrednoteni na osnovi cen iz leta 1975. Zato so primerljivi le z dohodkom TOZD, planiranim za obdobje 1976—1980, izraženim v cenah iz leta 1975. Pri sestavljanju predlogov samoupravnih sporazumov so strokovne službe pri oceni rasti družbenega proizvoda v obdobju 1976—1980 izhajale iz povprečne rasti družbenega proizvoda 3% in 1,9 odstotka na račun produktivnosti dela v občini Hrastnik, torej skupno 4,9% povprečni letni porast (taka je tudi ocena za našo občino s strani republike) in ne tako kot predvideva srednjeročni plan razvoja občine Hrastnik — 17,5%. Ta rast je z ozirom na dosežene rezultate v letu 1976 in ocene za leto 1977 previsoka. Zaradi tega bo potrebno izdelati aneks k družbenemu dogovoru o temeljnih plana občine Hrastnik za obdobje 1976—1980.

Glede na to, da v občini v letu 1976 ne bomo dosegli predvidene rasti družbenega proizvoda (pred-

viden je padec za ca. 9%), je zelo optimističen predlog, da bo družbeni proizvod v naslednjih letih rasel po stopnji 4,9%, kar je bila osnova za izračun sredstev za skupno porabo. Nastopile bodo določene težave, ki jih bodo morali posamezni organi samoupravnih interesnih skupnosti s prerazporeditvijo finančnih načrtov urediti. V tem srednjeročnem obdobju je v naši občini dana prioriteta vzgoji in izobraževanju, zdravstvu, otroškemu varstvu in raziskovalni dejavnosti. Po predlogu samoupravnih interesnih skupnosti za družbene dejavnosti bodo znašala potrebna sredstva v obdobju 1976—1980 približno 358.409 din, indeks porasta 1975—1980 pa tako znaša 127,2.

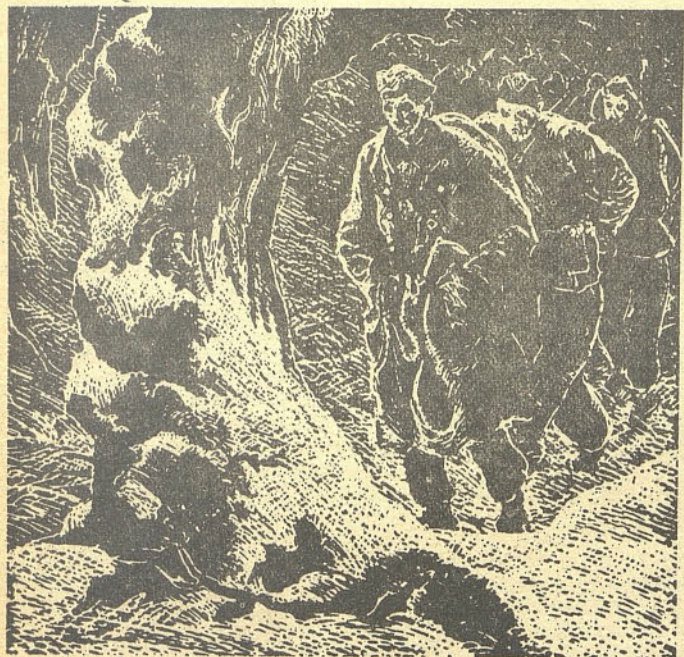
Da bi delovni ljudje, združeni v temeljnih organizacijah združene-ga dela, organizacijah združene-ga dela, občani združeni v krajevnih skupnostih in samoupravnih interesnih skupnostih, aktivno oblikovali politiko zadovoljevanja skupnih potreb, dajejo delegati zbora združenega dela v javno razpravo predloge samoupravnih sporazumov o temeljnih plana samoupravnih interesnih skupnosti.

Zaradi pravočasnega sprejetja programov smo dolžni, tako v interesu delovnih ljudi, kot širše družbene skupnosti, to nalogo izvesti v prvi polovici meseca decembra 1976. Center skupnih strokovnih služb je v ta namen pripravil ustrezno gradivo za obravnavo na zborih delavcev in zborih občanov, ki vsebuje predloge samoupravnih sporazumov o temeljnih plana samoupravnih interesnih skupnosti, poročila o realizaciji programov za leto 1976 in okvirne finančne načrte za leto 1977.

Navedeni dokumenti so bili obravnavani in sprejeti na skupščinah posameznih interesnih skupnosti v mesecu novembru 1976.

Na teh razpravah pričakujejo delegati zbora združenega dela od delovnih ljudi konkretne pripombe, dodatne predloge in njihova stališča do predloženih programov, tako da bi prišli dejanski, neposredni in skupni interesi delavcev do čimbolj konkretnega izraza. Razprava v združenem delu bo potekala od 1. do 10. decembra 1976. Po razpravi bodo samoupravne interesne skupnosti na osnovi stališč delavcev v TOZD in OZD uskladile svoje programe, upoštevajoč pripombe delavcev in potrebe občinskih, regionalnih in republiških samoupravnih interesnih skupnosti in možnosti gospodarske moči občine Hrastnik.

(Nadaljevanje na 3. strani)

OB DNEVU REPUBLIKE

Vsako leto, ko praznujemo dan republike, ne moremo mimo rezultatov, ki smo jih dosegli. Ravno ta dan proslavimo s številnimi novimi industrijskimi, gospodarskimi in energetske objekti, cestami, mostovi in objekti družbenega standarda, ter zdravstvenimi in socialnimi ustanovami, šolami in vrtci, ki jih damo v uporabo.

V triinšestdesetih letih nove Jugoslavije smo veliko naredili. Po končani NOB smo poleg izgradnje porušene domovine in popolne industrializacije uspeli razviti samoupravno družbo, za katero lahko s ponosom trdimo, da sodi med najbolj napredne v svetu. V zadnjih letih smo tako na notranjem, kot na zunanem področju dosegli nove uspehe.

Z novo ustavo, ki smo jo sprejeli pred leti, z uveljavitvijo delegatskega sistema, še posebno pa z osnutkom zakona o združenem delu, ki ga bomo sprejeli v kratkem, bomo še utrdili samoupravljanje. Enako se je Jugoslavija uveljavila tudi na zunanjepolitičnem področju, še posebno pa s politiko neuvrščenosti, ki ima vse več zagovornikov v svetu.

V teh dneh se spominjamo prvega zasedanja AVNOJ v Bihaču, kjer so bili postavljeni temelji naše državne tvornosti. Antifašistično večje narodnog oslobodjenja Jugoslavije je bilo ustanovljeno v Bihaču in je delovalo kot

najvišje politično predstavništvo, poznejši najvišji zakonodajni in izvršni državni organ. Ustanovili so ga na pobudo vrhovnega štaba NOV in POJ, prisostvovalo pa mu je 54 delegatov.

AVNOJ je že takrat prek svojega IO predstavljal vladu, ki je pod vodstvom Ivana dr. Ribarja opravljal vse funkcije vlade na osvobojenem ozemlju.

Korak naprej je bil storjen na drugem zasedanju AVNOJ v Jajcu, 29. 11. 1943, kateremu je prisostvovalo že 208 poslancev iz cele države.

AVNOJ se je tega dne proglašil za vrhovno zakonodajno in izvršilno oblast in sprejel sklepe, ki tvorijo temelje nove Jugoslavije; o vrhovnem zakonodajnem in izvršilnem narodnem predstavniškem telesu Jugoslavije in nacionalnem komiteju osvoboditve Jugoslavije kot začasnih organih vrhovne ljudske oblasti med NOB; o odvzemu pravice zakonite vlade Jugoslavije begunski vladi in prepovedi vrnitve kralja Petra; o izgradnji Jugoslavije na federativnem načelu; o priznanju narodnoosvobodilni vojski; o uvedbi naziva maršal; o odobritvi odlokov, ukazov in izjav IO AVNOJ in vrhovnega štaba.

S tem so bili postavljeni temelji novi državni skupnosti jugoslovanskih narodov — Demokratski federativni Jugoslaviji.

Kulturni trenutek

Letošnji Teden komunista pod geslom CLOVEK, DELO IN KULTURA je po sklepu Občinske konference Zveze komunistov Hrastnik v naši občini od 5. do 12. decembra. Kljub temu, da ga imenujemo teden, pa posamezne akcije potekajo že dalj časa in se bodo nadaljevale v drugo polovico decembra. Dejavnost v okviru Tedna komunista pa ni namenjena samo trenutnim kulturnim akcijam, temveč je pričakovati, da se bodo na posameznih razgovorih o kulturni dejavnosti v občini nakazale tudi nekatere trajnejše rešitve določene problematike. Mimo tega pa je bilo dogovorjeno, da prisluhnemo tudi mnenju nekaterih občanov o sedanjem stanju in predlogom za obogatitev kulturne dejavnosti v občini in smo jim zato vsem zastavili enako vprašanje:

ALI JE DEJAVNOST NA KULTURNO-PROSVETNEM PODROČJU V OBČINI DEJANSKI ODRAZ MOŽNOSTI NA ENI STRANI IN POTREB TER HOTENJ OBČANOV NA DRUGI STRANI, IN KAJ PREDLAGAŠ?

KAREL RODOŠEK, steklarna, izmenski vodja kontrole

Glede na možnosti, ki jih imamo v občini, mislim, da bi lahko na kulturno-prosvetnem področju storili mnogo več. V vseh sekcijah so pretežno starejši člani, ni pa strokovnih in mlajših članov. Če pa so že strokovni kadri, pa težijo in gledajo, oziroma iščejo koristi — zaslužek. Tudi v kulturo bo treba uvesti več amaterizma, več entuziazma.

Menim, da si vsi želimo, da bi na naših odrih večkrat videli domače dramske igralce. Zadovoljni smo s profesionalnimi abonmajskimi prireditvami, vendar menim, da je to izredno draga kultura. V vse sekcije bi morali pritegniti čim več mladih, zagotoviti strokovne vodstvene kadre, ki ne bi hlastali za denarjem, temveč delali z veseljem za svoje razvedrilo, na prostovoljni bazi.

Kulturna društva in sekcije pri Svobodah bi morale v bodoče bolj tesno sodelovati s šolami in v svoje vrste pritegniti predvsem tiste, ki zapuščajo osnovno šolanje in so nato prepuščeni sami sebi in le redko kdo najde pot do kulturno-prosvetnega delovanja.

ROTAR METKA, OŠNHR, učenka

Sem učenka 8. razreda in 6. leto obiskujem glasbeno šolo, oddelk za harmoniko. Sodelujem v mnogih krožkih in organizacijah. Sem tudi članica prosvetnega društva.

Mislim, da je kulturna dejavnost naše občine dovolj razgibana. Šolarji osnovne šole smo množično vključeni v kulturno življenje — nobena prireditev ne gre mimo nas: ali smo na njej udeleženi kot nastopajoči, ali pa kot obiskovalci. Tudi na naši šoli tovariši načrtno skrbijo za naše širše kulturno obzorje in z njihovo pomočjo izpeljemo mnogo kulturnih akcij. Zelo aktivno sodelujemo recitatorji, dopisniki, likovniki, tekmovalci za bralno značko. Tudi pri pouku slovenskega jezika se seznanjamo z vsemi pomembnimi kulturnimi dogodki v naši ožji in širši domovini. V zadnjem času pa učenci najbolj pogrešamo nove knjige v šolski knjižnici, stare smo že prebrali, novih pa v zadnjih dveh letih ni zaslediti na knjižnih policah.

Da bi bilo prireditev še več in da bi bile še pestrejšje, bi predlagala več likovnih razstav, literarnih večerov in knjižnih razstav v Ljudski knjižnici, ustanovitve dramske in folklorne skupine. Vsi občani, mladi in starejši, pa bi morali skrbeti tudi za lepše in urejenejšje okolje.

MOLJK FANCI, osnovna šola Dol, predmetna učiteljica za slovenski jezik

V naši občini imamo možnosti za kulturno dejavnost, vendar vključuje premalo občanov. Na obeh šolah se npr. ukvarja s petjem, igranjem, recitiranjem, literarno-novinarsko dejavnostjo itd. v prostem času več kot polovica učencev. Ko pa šolo zapustijo, nastopi za večino njih mrtvilo. To mladino bi bilo potrebno zajeti in nadaljevati z njihovo usmerjenostjo. Osnova dela pa so seveda kadri, ki bi jih morali izobraževati bolj dolgoročno in načrtno.

ZALETTEL FRICKA, gospodinja

Po mojem mnenju je dejavnost na kulturno-prosvetnem področju izpod možnosti, saj je pred leti delovalo več sekcij, katere so prikazale več predstav letno.

Danes lahko ugotovimo, kar je zelo pozitivno, da imamo abonmajске gledališke predstave.

Menim, da bi bilo potrebno občanom nuditi več kulturno-prosvetnega razvedrila.

TRSTENJAK VINKO, rudar — invalid

V naši občini je kulturna dejavnost precej razvita. Vsak občan, ki si želi ogledati prireditev, ali pa sodelovati v katerikoli prosvetni sekciji, ima veliko možnosti. Svojevrstni problem so želje občanov, glede na razgledanost in pojmovanje, kaj je dobro in kaj slabo, ali manj vredno. Upam trditi, da smo tudi v tem pogledu že precej dosegli. Razne prireditve so čedalje bolj obiskane in ob odhodu iz dvorane so obrazi zadovoljni in nasmejani, kar priča, da so bili s prireditvijo zadovoljni.

Vendar bi v bodoče bilo treba povabiti k sodelovanju več ljudi in napraviti tak program, da bi z njim zainteresirali čim več občanov. Ne smemo ljudem vsiljevati predstav, katerih ne razumejo, ker jih s tem odbijamo in drugič jih ni na prireditve.

Glede pomanjkanja mladih v kulturno-prosvetnih sekcijah sem mišljenja, da bi bilo treba organizirati več skupnih nastopov ter jih tako pridobiti že mlade k sodelovanju.

Poseben problem so srednješolci, saj pri 36-urnem pouku na teden in učenju doma ne moremo od njih zahtevati še po 6 ur na teden za kulturno sodelovanje, saj bi jim s tem praktično vzeli ves prosti čas, nismo pa se jim pripravljeni prilagoditi terminsko, kar bi tudi njim ustrezalo.

Na splošno bo treba več medsebojnega razumevanja in prilagajanja ter s tem doseči, da se bodo vsi tisti, ki imajo veselje do kulturnega udejstvovanja in sodelovanja v sekcijah, aktivirali. S tem bomo pomladili in poživili dejavnost vseh kulturnih sekcij. Za tak način aktiviranja pa bi se morali zavzeti vsi v občini, od temeljnih organizacij združenega dela do občinskih kulturnih institucij.

GRČAR MARIJA, Občinski komite ZSMS Hrastnik, ekonomski tehnik

Mislim, da smo v Hrastniku videli nekaj kvalitetnih predstav kulturnih skupin. Vendar je to vse premalo glede na možnosti, ki so. Želje občanov po takšnih in podobnih prireditvah so, kar nam kaže tudi dosedanja udeležba na teh prireditvah, ki pa bi se ob večjem številu takih prireditev še povečala.

Kulturne skupine v Hrastniku delajo, vendar vse preveč vase zaprto. Ni čutiti njihove želje po vključevanju novih članov. Eden od načinov pridobivanja novih članov bi bili lahko tudi javni razgovori s predstavniki skupin po predstavah, kjer bi javnost lahko bolj seznanili s svojo aktivnostjo, z deli, ki so jih že prikazali, ki jih načrtujejo in s potrebami oziroma željami po novih članih.

KOŠEM GVIDO, steklarna, VK ključavničar

Vemo, da so dani pogoji za uspešno delovanje in razvoj kulturne dejavnosti v Hrastniku. Ta dejavnost pa v zadnjem času upada in to predvsem zaradi tega, ker v sekcije in društva ni dotoka mladih. Ta moja trditev se naša predvsem na pevske zборе, menim pa, da je podobna situacija tudi v godbah, dramski sekciji. Temu vprašanju bi morala posvetiti več pozornosti tudi mladinska organizacija, skupaj z osnovnimi organizacijami sindikata v združenem delu. Kot primer navajam, da se je stanje v pevskem zboru Svobode I na osnovi takšnega angažiranja precej izboljšalo, kjer že sedaj sodeluje precej mlajših. Naša naloga je, da občanom nudimo kvalitetne pevske prireditve. Žal moram ugotoviti, da so bili do sedaj koncerti slabo obiskani, kar pa vsekakor tudi vpliva na nastopajoče, ki vlagajo velike napore, da bi naša kultura ostala še naprej delavska.

Kulturni trenutek

PETRIČ MILENA, Steklarna, delavka v slikarnici

Sedanja dejavnost na kulturno-prosvetnem področju v naši občini ni dejanski odraz možnosti, ki jo ima kultura v občini. Potrebe po kulturnem delovanju in hotenja občanov so različne, vendar mislim, da iz leta v leto pada zanimanje za sodelovanje. Predlagam, da bi bilo več sodelovanja z mladino.

Denar je, kot je videti, zopet eden od vzrokov za zaviranje dejavnosti. Občani si želimo več prireditev, ki bi popestrile njihovo vsakdanje življenje.

Moj predlog je: večja pomoč društvom, da bi pridobili nove člane, in večja propagandna aktivnost o delovanju v društvih.

POGAČNIK METOD, upokojenec

Dejavnost na kulturno-prosvetnem področju ni dejanski odraz možnosti, ki jo ima kultura v občini. Potrebe po kulturnem delovanju in hotenja občanov so različne, vendar mislim, da iz leta v leto pada zanimanje za sodelovanje. Predlagam, da bi bilo več sodelovanja z mladino.

ZLOBKO VANDA, Sijaj, delavka

Mislim, da dejavnost na kulturno-prosvetnem področju ni odraz možnosti, niti odraz hotenj in potreb občanov.

Menim, da se kultura razvija preveč enostransko, da pa obstaja veliko možnosti, ki niso dovolj izkoriščene.

Predlagam, da bi se bolj prisluhnilo potrebam občanov in potrebam sekcij, ki še obstajajo v občini. Z večjim poslušom in razumevanjem bi gotovo dvignili raven sekcij in s tem tudi kulturno raven v občini.

VOLFAND BELINDA, dijakinja

Z delovanjem na kulturnem področju v naši občini nikakor ne smemo biti zadovoljni. Menim namreč, da bi na tem področju lahko storili mnogo več, ker za to v naši občini obstajajo pogoji. Lahko povem, da smo o tem mnogo govorili na dnevih mladine. Prišli smo do naslednjih zaključkov: prvič je nedvoumno jasno, da v vseh društvih primanjkuje kadrov, predvsem mladih, drugič se srečujemo s problemom strokovnega vodstva, največ ovir pa povsod predstavljajo finančna sredstva.

Če pogledamo samo strukturo članov v društvih in sekcijah, pri-

demo do ugotovitve, da jih sestavljajo pretežno starejši občani. S tem pa nikakor ne smemo biti zadovoljni, kajti vprašanje je, kdo bo nadaljeval delo, ko bodo le-ti društva zapustili. Ugotovili smo tudi, da mladim ne dajemo dovolj možnosti za izobraževanje, če pa bi jim to omogočili, bi zagotovili tudi strokovna vodstva. Lahko povem, da mladi imajo voljo do dela v društvih, vendar so izrazili željo, da bi želeli biti bolj obveščeni o delu društev in sekcij ter o njihovih programih. Soglasni smo s tem, da občani še kako potrebujemo razvedrilo po svojem monotonem vsakdanjem delu. Mnogo več pozornosti bi morali posvetiti delu mladinskih amaterskih skupin, ki bi lahko popestrile kulturno življenje v naši občini. Predlagam, da omogočimo čim več mladim sodelovanje v društvih ter da se razširi informiranje o delovanju kulturnih društev in sekcij.

MECILOVŠEK STANE, KOP, ple-skar

Kulturne dejavnosti v Hrastniku ni veliko čutiti, mislim da primanjkuje mladih, zato je treba mladim dati pobudo in tudi pravo mesto v njihovi sredini in sem prepričan, da so mladi pripravljeni sodelovati. Več mladih bi bilo v kulturnih društvih, če bi le-ta tudi mladim nudila tisto, kar mladi potrebujemo.

MEDVEŠEK JOŽE, Rudnik, ključavničar

Na kulturno prosvetnem področju bi se v občini dalo še marsikaj narediti. To se pravi, da zaenkrat še niso izčrpane vse možnosti delovanja. Opaža se predvsem tudi to, da je večina društev zaprtih vase in ne zna pritegniti novih članov v svojo sredino, če pa jih že pritegne, pa jih zaradi svoje zaprtosti izgubi.

Obenem se opaža tudi veliko pomanjkanje mentorjev in strokovnih vodij, tako da je tudi samo delo društev na precej nižji stopnji, kot bi lahko bilo ob strokovnejšem vodenju.

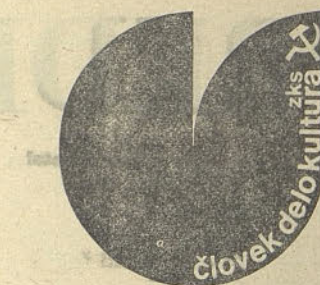
Iz dela občinske skupščine

(Nadaljevanje s 1. strani)

4. Delegati zbora združenega dela Skupščine občine Hrastnik zahtevajo od občinske raziskovalne skupnosti odgovornejši pristop k dogovorjenim nalogam, ki izhajajo iz srednjeročnega načrta dela raziskovalne skupnosti občine Hrastnik za obdobje 1976—1980, kakor tudi dosledno izvršitev sprejetih obveznosti do priprave ustreznega programa razvoja novih dejavnosti v občini.

5. Delegati zahtevajo od posameznih samoupravnih interesnih skupnosti skrajno racionalen odnos in prizadevanje po prihrankih, da bi se na ta način lahko prispevki od dohodka TOZD, OZD in drugih delovnih skupnosti v bodoče zniževali, kar bi ugodno vplivalo na reproduktivno sposobnost gospodarstva.

S stališči, ki se nanašajo na racionalno potrošnjo sredstev posameznih SIS, se seznani tudi orga-

PREMEC JOŽE, Steklarna Hrastnik, kovinostrugar

Težko je v kratkem odgovoriti na dokaj zloženo in kompleksno vprašanje. Osebnim imam dejavnost na kulturnem področju za del družbenega standarda. Zato z dejavnostjo na tem, kot še na nekaterih področjih ne moremo biti zadovoljni.

Mislim, da dejanske možnosti za večjo dejavnost vsekakor so. Treba jih je le pravilno usmeriti in za vso zadevo imeti malo več poslušala.

Potrebe in hotenja občanov so vsekakor večja od današnje ponudbe. Za usklajevanje možnosti s potrebami in željami pa je potrebno storiti pravzaprav zelo malo. Treba je le zainteresirati in usposobiti ter primerno ceniti in upoštevati ljudi, dela voljnih na tem področju naše družbene dejavnosti.

To je tisto, kar nam primanjkuje in čemu bi dejansko morali posvetiti več pozornosti. Pogled v ne tako davno preteklost (15—20 let) moje prepričanje samo še potrjuje. Smo imeli morda takrat več dejanskih možnosti? Prav gotovo ne, imeli smo več volje!

ne regionalnih in republiških samoupravnih interesnih skupnosti, z namenom, da jih tudi oni pri svojem delu upoštevajo.

Organi upravljanja in družbenopolitične organizacije v TOZD, OZD in drugih delovnih skupnostih so dolžne zagotoviti, da bodo v času od 1. do 10. decembra 1976 sklicani in opravljeni zbori delavcev, na katerih naj se delavci izrečejo o predloženih sporazumih oziroma programih.

Center skupnih strokovnih služb SIS občine Hrastnik in izvršni svet Skupščine občine Hrastnik sta dolžna nuditi ob izvedbi zborov delavcev vso potrebno pomoč.

Izvršni svet Skupščine občine je zadolžen, da posreduje organom regionalnih in republiških interesnih skupnosti sklep pod št. 5!

Sekretariat
skupščine občine Hrastnik

JANEŽIČ ALOJZ, Steklarna, referent za delovna razmerja

Dejavnost na kulturno-prosvetnem področju ni dejanski odraz možnosti, še manj pa zadovoljitev hotenj in potreb občanov. Zakaj? Vodstva društev so preveč zaprta vase, programi so vsa leta isti. Delavska društva premalo prilagajajo programe za različne strukture občanov. Programsko politiko bi morala podpirati predvsem kulturna skupnost občine.

Mislim, da se odnos do posameznih društev iz periferije kaže v premajhni obliki konkretne pomoči.

Iz močnega društva »Mladost« bi morali načrtnije kadrovati — usmerjati v delavska društva.

Menim tudi, da nudimo premalo prireditev z manjšimi ansambli obrobni področjem v občini.

PREDLOG

IZOBRAŽEVALNEGA IN ŠTIPENDIJSKEGA PROGRAMA ZA LETO 1977

TOZD I — ročna in polavtomatska predelava steklene mase

Stroški internega glasila	89.040,00
Šolanje žerjavovodij	—
Šolanje na višji ekonomski šoli	3.000,00
Šolanje steklopihalcev	70.000,00
Šolanje brusilcev	70.000,00
Šolanje rezalcev	60.000,00
Šolanje kemijskih procesničarjev	150.000,00
Izdelava skript	10.000,00
Izobraževanje na DM polavtomatska predelava steklene mase	50.000,00
Šolanje kontrolorjev stekla	1.000,00

TOZD II — avtomatska predelava steklene mase

Stroški internega glasila	25.440,00
Interni tečaj za strojnike	8.000,00
Šolanje strojnih steklarjev	150.000,00
Šolanje oddelkovodij	—
Vajenci I. letnik (3 učenci)	28.080,00
Vajenci II. letnik (2 učenca)	22.386,00
Vajenci III. letnik (4 učenci)	53.760,00
Šolanje kontrolorjev stekla	1.000,00
Izdelava skript	5.000,00
TSS — strojna smer	13.800,00
Višja tehnična šola	4.500,00
Poklicna kovinarska	11.400,00

TOZD III — slikarnica s satirirnico

Stroški internega glasila	12.720,00
Šolanje na VEKS	6.050,00
Šolanje stekloslikark	100.000,00

Izdelava skript	2.000,00
Šolanje kontrolorjev stekla	500,00

TOZD IV — orodjarna s strgarsko-cizlersko delavnico

Stroški internega glasila	15.264,00
Tehnična šola — strojna smer	27.600,00
Administrativna šola	2.000,00
Vajenci I. letnik (3 učenci)	28.080,00
Vajenci II. letnik (4 učenci)	44.736,00
Vajenci III. letnik (1 učenec)	13.440,00

TOZD V — energetika s ključavničarsko delavnico

Stroški internega glasila	16.536,00
Šolanje STS — strojna smer	4.600,00
Šolanje poslovodij	—
Šolanje varilcev	4.000,00
Šolanje strojnikov v kisikarni	6.000,00
Višja šola — strojna smer	4.500,00
Vajenci I. letnik (3 učenci)	28.080,00
Vajenci II. letnik (3 učenci)	33.552,00
Vajenci III. letnik (2 učenca)	26.880,00

TOZD VI — menza in počitniški domovi

Stroški internega glasila	5.652,00
Stroški izobraževanja	—
Upravnik — kuhar Bohinj	4.000,00

DSSS — delovna skupnost skupnih služb

SS — ekonomska smer	79.560,00
Upravno-administrativna šola	7.950,00
SS — strojna smer	23.568,00
SS — elektro smer	15.912,00

Administrativna šola — izredno šolanje	8.000,00
SS — ekonomska smer — izredno šolanje	4.000,00
Višja šola za varstvo pri delu	15.500,00
VEKS — smer računalništvo — izredno	6.050,00
VEKS — splošna smer — izredno	6.050,00
VEKS — redna	13.140,00
Šolanje voznikov viličarjev	7.800,00
Kontrolni tečaj za transportno osebje	4.000,00
KMP	70.000,00
Tečaj iz požarne varnosti	5.000,00
Stroški tečajev SLO in CZ	49.800,00
Višja upravna šola	5.000,00
Seminar za novodošle	1.500,00
Šolski pripomočki	10.000,00
Literatura	10.000,00
Stroški seminarjev	20.000,00
Višja šola za socialne delavce	9.084,00
Stroški internega glasila	79.245,60
Propaganda poklica strojni steklar in ročni steklar	4.000,00

Rekapitulacija

TOZD I skupaj	503.040,00
TOZD II skupaj	323.348,00
TOZD III skupaj	121.270,00
TOZD IV skupaj	131.120,00
TOZD V skupaj	124.148,00
TOZD VI skupaj	9.652,00
DSSS skupaj	455.459,60
SKUPAJ	1.668.037,60

BOMO PLAČEVALI S ČEKI?

NA POČITNICE GREMO S KOVČKOM IN — ČEKOM

Poslovni ljudje, ki jih delo zanese na številna potovanja, so gotovo že od nekdaj premišljevali, kako bi se rešili skrbi, ki jih prinaša gotovina v denarnicah in po žepih.

Ljubljanska banka je že pred leti začela odpirati tekoče račune. Zato preden greste na počitnice ali potovanje po Jugoslaviji stopite v najbližjo poslovno enoto Ljubljanske banke in se znebite skrbi, potovanje pa bo zato prijetnejše in uspešnejše.

Ček je denar, zato ni treba poudarjati, da je zakonito plačilno sredstvo. Razlika je predvsem v tem, da ima plačevanje brez gotovine precej prednosti.

BENCIN, HOTEL, PIJAČA...

S čekom lahko poravnate vse račune, pa naj gre za nakup blaga, za plačilo hotelskih storitev, zapitek v gostišču, kazen za prometni prekršek, pa tudi carino na jugoslovanskem delu mejnih prehodov...

Ob vseh novostih se ljudje radi sprašujejo, kakšne so prednosti, ki jih prinaša poseg v »utečeno, vsakdanje« življenje. Gotovo je tudi veliko vprašanj, kaj prinaša ček in kakšne prednosti ima pred hranilno knjižico. Če imate samo hranilno knjižico, morate po gotovino v banko ali vsaj na pošto. S čekom pa lahko plačate pri vsaki blagajni. Ni treba posebej razlagati, da je treba pred oken- cem v banki ali na pošti čakati, vemo tudi, koliko časa traja tako čakanje v turistični sezoni.

Banke, pošte in enote družbene- ga knjigovodstva so odprte le ob

določenih urah. Ob sobotah je marsikje v Jugoslaviji že kar težko priti do denarja, pa čeprav je varno naložen na hranilni knjižici, ob nedeljah in praznikih pa je sploh nemogoče dvigniti gotovino. S čekom lahko plačate vsak dan. Tudi ob nedeljah in praznikih, vse od bencina do zapitka, kjerkoli v Jugoslaviji.

S čeki in čekovno karto se lahko izognete skrbem, ki jih prinaša večja vsota denarja. Čeka brez podpisa imetnika tekočega računa ni mogoče vnovčiti in zato vam tudi izgubljeni ali ukradeni čeki varujejo vaš denar. Vendar vam kljub vsemu priporočamo, da čekovno karto, čeke, pa seveda tudi vse ostale dokumente dobro čuvate.

Vsem, ki že imate tekoči račun in poznate prednosti in možnosti brezgotovinskega poslovanja in seveda tistim, ki boste šele postali novi imetniki, pa priporočamo, da od časa do časa le pogledate na odrezke od čekov (talone), koliko ste že potrošili. Saj ni treba posebej poudarjati, da je izdajanje čekov brez kritja kaznivo dejanje.

OD 30 DO 1000 DIN

Zneskov, manjših od 30 din s čekom ni mogoče plačati. Plačevanje zneskov pod to vrednostjo ne bi bilo smotno, pa seveda tudi ekonomično ne, saj natisk čekov tudi banko kar precej stane.

Pri poslovanju brez gotovine pa mora tudi banka zavarovati svoje koristi. Ljubljanska banka plača vsak ček, ki je pravilno izpolnjen, torej tedaj, ko je na njem s kemičnim svinčnikom, črnilom ali pisalnim strojem pravilno napisan

kraj in datum izdaje čeka, vsota — s številko in besedo, naslov ti- stega, ki ček prejme (upravičen- ca), in podpis imetnika tekočega računa oziroma osebe, ki jo je i- metnik pooblastil, da sme razpo- lagati s sredstvi na tekočem raču- nu.

Z enim čekom je mogoče plačati le zneske do 1000 din. Za več- ja plačila je treba izpolniti več čekov. Ljubljanska banka daje i- metniku tekočega računa pravilo- ma po deset čekov skupaj, če je na tekočem računu dovolj kritja pa lahko tudi več.

V VSEH ENOTAH LJUBLJANSKE BANKE

Tekoči račun lahko odpre vsak opravilno sposoben občan. Podpi- sati se mora na obrazec, s katerim zaprosi banko, naj mu odpre te- koči račun. Seveda pa banka po- trebuje tudi zagotovila, da bodo sredstva dotekala na tekoči račun. To bo moral urediti v delovni or- ganizaciji pa tudi v banki mu bo- do radi razložili kako in kaj.

Marsikateri varčevalec je že u- gotovil, da je poslovanje s čeki mnogo enostavnejše kot poslova- nje s hranilno knjižico. Vse več je ljudi, ki imajo dobršen del do- hodkov in prihrankov naloženih na tekočem računu.

Dr. VUKOMANOVIĆ je seznanil delavce v TOZD V o potrebi izgradnje II. faze zdravstvenega doma v Hrastniku

ALKOHOLIZEM

IN MOŽNI UKREPI ZA NJEGOVO PREPREČEVANJE V OBČINAH

OPREDELITEV PROBLEMA

Druženopolitična utemeljitev akcije boja proti alkoholizmu izhaja iz funkcije človeka v samoupravnih družbi. Skrb za človeka in njegova humanizacija je temeljno izhodišče naše samoupravne družbe, ki mora ustvarjati pogoje za take socialistične samoupravne odnose, v katerih si bo sleherni posameznik sam zagotavljal pogoje dela in življenja in se tudi čutil odgovornega za družbena gibanja v celoti oz. bo mogel na ta razvoj vplivati. Delo, ustvarjalnost, razvijanje solidarnosti, odgovornosti in drugih kvalitet, predvsem pa odpravljanje vseh oblik odtujevanja, tako materialnega kot duhovnega, predstavljajo najširšo osnovo za učinkovitejšo družbeno akcijo boja proti alkoholizmu in drugim zasvojenostim.

Boj proti alkoholizmu in narkomaniji predstavlja pomembno komponento socialne varnosti delovnih ljudi in občanov, večjih delovnih uspehov in omogoča vsestranski razvoj osebnosti in humanizacijo družbenih odnosov na osnovah samoupravljanja.

Tako celovit in obsežen problem pa nedvomno zahteva od vseh samoupravno organiziranih druženopolitičnih, strokovnih in gospodarskih dejavnikov, da se zavzemajo za postopno reševanje vseh problemov, ki jih povzročajo alkoholizem in druge zasvojenosti.

Obsežnost problematike alkoholizma

Alkoholizem in druge zasvojenosti so negativen družbeni pojav takih razsežnosti, da postajajo pereč socialni, zdravstveni, gospodarski, družbeni problem. Popolnih podatkov o obsegu alkoholizma v Sloveniji nimamo.

Hudolin navaja, da živi v Jugoslaviji 900.000 alkoholikov ter da je v Hrvaški 15% vseh odraslih bolnih za alkoholizmom. V Zvezni republiki Nemčiji sklepa, da na osnovi podatkov, da je okoli 1,5% prebivalcev alkoholikov. Savičević ugotavlja, da živi v Jugoslaviji 350.000 alkoholikov. O razširjenosti alkoholizma v Sloveniji nimamo zanesljivih podatkov. Bavcon meni, da je med odraslimi osebami okoli 5% alkoholikov. Rugelj pa sklepa, da imamo v Sloveniji 40.000 alkoholikov, glede na porabo pa nadalje ugotavlja, da je alkoholikov 80.000. Škarič pa je ugotovil v trinajstih vaseh na Gorenjskem, da je tam 14% odraslih prebivalcev alkoholikov. Po statističnih podatkih je bilo v Jugoslaviji 1973. leta potrošenih 12,3 litra čistega alkohona na prebivalca. Na podlagi tega lahko ocenjujemo, da je bilo v Jugoslaviji v 1973. letu nekaj več kot 3% prebivalcev alkoholikov.

Alkoholizem in zasvojenost od alkohola pa sta v največjem obsegu prisotna prav med ljudmi v obdobju največjih delovnih zmogljivosti. Posamezne analize nas opozarjajo, da je ne tako majhen del slovenskega prebivalstva neposredno ali posredno prizadet za-

radi alkoholizma, in to posamezniki, njihove družine in ljudje v njihovem širšem ali ožjem delovnem in življenjskem okolju. Alkoholizem povzroča in povečuje številne zdravstvene, socialne in druge probleme prizadetih posameznikov in družin, hudo prizadeva otroke teh družin, zmanjšuje delovno storilnost in produktivnost prizadetih, povzroča številne daljše ali krajše izostanke z dela in je tudi izvor ali spremljajoč pojav številnih drugih negativnih družbenih pojavov.

DOSEDANJI NAPORI NA PODROČJU BOJA PROTI ALKOHOLIZMU

Akcijski program skupščine SRS

Skupščina SR Slovenije je leta 1973 v mesecu juniju sprejela akcijski program za boj proti alkoholizmu. V njem so predvidene konkretne akcije organiziranega boja proti alkoholizmu. V sklepni besedi tega dokumenta je Skupščina SR Slovenije predlagala, naj bi na osnovi akcijskega programa pripravili v vseh občinah občinske akcijske programe za boj proti alkoholizmu, ki naj bi jih sprejele skupščine občin in obravnavale vse druženopolitične organizacije. V akcijskem programu so navedeni splošni pogoji za boj proti alkoholizmu, ki zahtevajo stalno in najširše zasnovano družbeno akcijo in ukrepe na posameznih področjih (gospodarstvo, vzgoja in izobraževanje, zdravstvo, socialno varstvo, javna varnost in pravosodje). Nosilci posameznih nalog oziroma zadolžitev so natančno določeni, prav tako so povsod, kjer je bilo to možno, določeni roki izvršitev. Akcijski program pomeni osnovo za sklepanje družbenih dogovorov in samoupravnih sporazumov za organiziranje in celovit boj proti alkoholizmu na Slovenskem na vseh ravneh in v vseh področjih gospodarskega ter družbenega življenja. Program je sestavljen predvsem z vidika potrebnih ukrepov v republiškem merilu, hkrati pa pomeni tudi osnovo za akcijo v občinah, delovnih organizacijah in krajevnih skupnostih. Na osnovi razpoložljivih podatkov in poznavanj razmer KO za boj proti alkoholizmu in narkomaniji pri RK SZDL, lahko ugotovimo, da v občinah niso sledili iniciativi republiške skupščine in da akcijskih programov v občinah ni, razen v nekaterih. Ti programi pa so parcialni in se lotevajo le nekaterih aspektov boja proti alkoholizmu. Temeljna značilnost vseh programov tako republiškega kot občinskega pa je, da niso bili dosledno realizirani ter da so posamezni zadolženi nosilci konkretnih akcij zamudili roke tudi po več let.

Časovna omejitev točenja alkoholnih pijač

Še najbolj dosledno je bil realiziran dogovor o časovni omejitvi točenja alkoholnih pijač, ki so mu skupščine občin sledile samoiniciativno. Za sprejetje teh sklepov ni bila potrebna posebna republiška akcija. To pa dokazuje, da je akcija, ki je v osnovi zelo jasna

in konkretna, pravzaprav preprosto uveljaviti brez posebnih priporočil in da zanjo zadostuje le javna uveljavitev določenega ukrepa (to je npr. prepoved). Ta ukrep pa tudi dokazuje, da se vendarle spreminja družbena klima in odnos do pojavov in obsega alkoholizma ter da delovni ljudje do teh pojavov niso indiferentni. Na osnovi tega lahko sklepamo, da je večina konkretnih akcij sprejemljiva za večino in da je problem pristopa k oblikovanju akcijskega programa za boj proti alkoholizmu bolj problem oblikovanja ustreznega modela za akcije, ki ga je mogoče uveljaviti v določenem prostoru — v občini.

Klubi zdravljenih alkoholikov in združevanje klubov zdravljenih alkoholikov

V Sloveniji deluje 81 klubov in 42 skupin. Klubi imajo okoli 250 terapevtov. V okviru združenja in v sodelovanju z društvom socialnih delavcev in kasneje s KO za boj proti alkoholizmu je bilo organiziranih tudi več edukacijskih seminarjev za delo v klubih zdravljenih alkoholikov. Tako je bilo usposobljenih že okoli 600 socialnih delavcev in terapevtov klubov zdravljenih alkoholikov.

Hospitalna obravnava alkoholika.

Dispanzerska obravnava alkoholika.

V napore za odpravljanje alkoholizma in v boj proti alkoholizmu se je v veliki meri vključila tudi SZDL ter KO pri SZDL in KO za boj proti alkoholizmu in narkomaniji pri RK SZDL. Pomemben prispevek boju proti alkoholizmu predstavlja tudi II. konferenca RK SZDL za boj proti alkoholizmu.

Organizirano so se vključile v boj proti alkoholizmu s preventivno akcijo in to predvsem na področju zdravstvenega prosvetljanja, organizacije RK.

Nedvomno pa so ogromno storili tudi centri in zavodi za socialno delo ter kadrovske in socialne službe — TOZD in KS.

Ocena dosedanjih naporov

Na osnovi ocene o učinkovitosti oziroma neučinkovitosti dosedanjih naporov na področju boja proti alkoholizmu, moramo pri oblikovanju izhodišča akcijskega programa za boj proti alkoholizmu v občini upoštevati zlasti naslednje:

— Dosedanji napori in akcije so bili med seboj nepovezani.

— Akcijski programi so bili definirani pretežno le v republiškem merilu.

— Programe niso pripravljali in oblikovali temeljni nosilci.

— Pri oblikovanju niso nastopali izvajalci programov.

Na osnovi tega lahko domnevamo, da nismo organizirali tudi ustreznega spremljanja realizacije posameznih akcij, da nismo vnašali ustreznih korektur v programe boja proti alkoholizmu glede na novo nastale okoliščine ter da akcija ni prodrla v občine, v krajevne skupnosti in TOZD ter

da so bile akcije preveč parcialne in zaradi nejasno opredeljene smiselnosti in ciljev neobvezujoče za temeljne nosilce, ki bi se morali organizirati pretežno v KS, TOZD in občini.

NAMEN NALOGE

— Predlog za izdelavo aplikativne raziskovalne naloge ponuja IREL samoupravni interes skupnosti za socialno skrbstvo in zdravstvo ter tudi ostalim možnim uporabnikom (skupščina občine, SIS za socialno varstvo, SIS za vzgojo in izobraževanje, SIS za zaposlovanje, TOZD, izobraževalne ustanove, družbene organizacije in društva, SZDL, ZSMS, Zveza sindikatov itd.), z namenom, da ugotovite in podatke, ki jih bomo dobili s to raziskavo uporabijo za oblikovanje svojih programskih izhodišč na področju boja proti alkoholizmu ter da na tej osnovi pristopijo k celoviti organizaciji in permanentni dejavnosti, ki bo omejila obseg pojavov in tudi vzrokov, ki pogosto povzročajo alkoholizem.

— Namen naloge je v njeni aplikativni vrednosti. Skušala bo opozoriti na obstoječe pristope in dogovore o boju proti alkoholizmu ter jih prilagoditi konkretnim razmeram v občini.

— Poskušala bo v sodelovanju z nosilci posameznih akcij oblikovati ustrezna izhodišča za delo na tem področju ter tudi nakazati nivoje koordiniranja dela med posameznimi institucijami ter uresničevalcem in izvajalci programov boja proti alkoholizmu.

— Odgovoriti na temeljne vzroke in okoliščine, ki so pogosto povzročale dosedanje neučinkovitost dela na tem področju.

— Temeljni namen naloge pa je ta, da s tesnim sodelovanjem z uresničevalci programa boja proti alkoholizmu osvesti ter opozori konkretne subjekte na njihove obveznosti in naloge, katerih nosilci so delovni ljudje v posameznih skupnostih in samoupravno organiziranih organih in organizacijah.

HIPOTEČNA STRATEGIJA BOJA PROTI ALKOHOLIZMU V OBČINI

(na področju zdravstva, socialne dejavnosti in družbene preventive)

Zdravstvo (vključevanje zdravnikov splošne prakse v zdravljenje alkoholikov in alkoholizma kot pojava)

Zdravnik splošne medicine skrbi za zdravljenje odraslih prebivalcev. Med temi se zatekajo po pomoč zaradi prizadetosti telesnega in duševnega zdravja tudi taki, ki jim je ogrožena socialna varnost. Ne majhno število takih bolnikov izhaja iz vrst alkoholikov, ki so že fizično in psihično degradirani ali celo socialno in moralno iztirjeni.

Zdravnik splošne medicine bi pravzaprav imel veliko vlogo pri odpravljanju in zdravljenju alkoholizma predvsem v tem, da bi z vključitvijo v sistem kompleksne obravnave bolnika alkoholika opravljati tudi naslednje naloge:

— izvajal uspešno in dovolj zgodnjo detekcijo alkoholikov,

— uspešno usmerjal zdravljenje in obravnavo alkoholikov,

— vodil alkoholne bolnike v klubih zdravljenih alkoholikov po končanem dispanzerskem ali hospitalnem zdravljenju.

(Nadaljevanje na 6. strani)

ALKOHOLIZEM

(Nadaljevanje s 5. strani)

S predstavitevijo teh izhodišč je nakazana le smer vključevanja zdravnikov splošne medicine v boj proti alkoholizmu. Obsega le tiste dele zdravstvenih nalog, ki jih vključuje pojmovanje enovite medicine, to je združitev kurative in preventive.

V programe zdravstvenih skupnosti za naslednje leto je vključeno tudi zdravljenje alkoholikov v minimalni obseg zdravstvenega varstva, njihova rehabilitacija, edukacija in dispanzerska obravnava. Tako je zagotovljena tudi materialna osnova za razširitev osnovnega zdravstvenega varstva na zdravljenje alkoholikov in alkoholizma kot pojava.

Posebno vlogo pri zdravstveni vzgoji in njeni preventivi pa morajo imeti tudi različne društvene organizacije in izobraževalne institucije, ki lahko uspešno s pravočasnimi inštrukcijami in akcijami uresničujejo ta program (RK, DU, šole).

Socialna dejavnost

V ta sklep dejavnosti bi se morale vključiti poleg centrov za socialno delo in socialnih služb v TOZD, tudi različne ustanove. V tem primeru gre za vključitev vseh potencialov, ki omogočajo proces socializacije delovnih ljudi in občanov. V grobem pa gre na tem področju za naslednje naloge:

- detekcija alkoholikov in vzrokov, ki alkoholizem pogojujejo,
- vključevanje alkoholika v dispanzersko obliko obravnave,
- usmerjanje alkoholikov v klube zdravljenih alkoholikov,
- delo z okoljem, v katerega se vključuje zdravljeni alkoholik in odpravljanje vzrokov, ki pogojujejo alkoholizem.

Socialne službe v TOZD bi morale delovno okolje zdravljenih alkoholikov organizirati za njihov sprejem in v sodelovanju s sodelavci na delovnem mestu zagotoviti ustrezno socialno klimo, ki bo že sama po sebi izključevala provokativne okoliščine.

Centri za socialno delo, različne socialne službe in tudi komisije pri krajevni organizaciji, ki se ukvarjajo s socialno problematiko, pa bi morali preusmeriti svojo pozornost v sosesko in jo pripraviti za sprejem zdravljenega alkoholika ter tudi vplivati na to okolje, da spreminja indiferenten odnos do problemov, ki jih povzroča alkoholizem in alkoholiki.

Možno bi bilo, da se v okviru krajevne skupnosti oblikujejo skupine, ki bodo pripravljene delati s posameznim alkoholikom in njegovim okoljem, s ciljem, da se uresničujejo predstavljene funkcije. Opozoriti pa je potrebno, da zaenkrat še ne razpolagamo z metodami, ki bi dale eksaktna navodila za delo na tem področju. Gre pa v glavnem za to, da se okolje, v odnosu do alkoholika, oziroma zdravljenega alkoholika organizira in osvesti tako, da ta ni predmet manipulacije in zasmehovanja v času njegovega odločanja za zdravljenje, med zdravljenjem in dokončno socializacijo ter vključitvijo v okolje, iz katerega izhaja. Posebno strokovno uskla-

jevalno nalogo pa bi morali prevzeti zavodi za socialno delo, skupaj z dispanzerji za zdravljenje alkoholikov. Naj opozorimo še na to, da se mora ta vloga socialne dejavnosti realizirati v sodelovanju z dispanzersko obravnavo alkoholikov oziroma v sodelovanju s terapevtom oziroma s klubom zdravljenih alkoholikov. Tako koordinirana in široko zastavljena akcija bo nedvomno pokazala tudi spremenjen odnos do problema, obsega in pojava alkoholizma.

Družbena dejavnost. Z zdravstveno in socialno dejavnostjo smo v bistvu opredelili le odnos do že pojavljajočega se problema, ki ima neposreden odraz v alkoholizmu in le deloma smo posegli na preventivno področje. Na področju alkoholizma sta v bistvu preventiva in kurativa nerazdružljivi, saj pomeni zdravljenje zaradi zgleda in procesa zdravljenja ter družbene rehabilitacije in resocializacije alkoholikov tudi u-

činkovito preventivo. V družbeno preventivne namene pa je nujno potrebno pristopiti k ustanavljanju koordinacijskih odborov:

Koordinacijski odbor za boj proti alkoholizmu in narkomaniji pri OK SZDL mora prevzeti vlogo občinskega povezovalca nosilcev posameznih akcij na področju boja proti alkoholizmu in narkomaniji. Vanj morajo biti vključene predvsem naslednje organizacije: OK ZKS, OS ZSS, OK SZDL, OK ZSMS, Zdravstvena skupnost, skupnosti socialnega varstva in skrbstva, invalidsko-pokojninska skupnost, občinski odbor RK in druge humanitarne in društvene organizacije ter tudi druge institucije, ki delujejo na področju socialne zaščite in socialne varnosti delovnih ljudi in občanov.

Koordinacijski odbor za boj proti alkoholizmu pri krajevni konferenci SZDL bi ravno tako moral vključevati vse osnovne družbenopolitične organizacije na

terenu, društvene organizacije, predstavnike organov krajevne organizacije SZDL in predstavniške zborov stanovalcev, uličnih svetov itd. V te koordinacije bi morali biti vključeni predstavniki TOZD. Glavna naloga koordinacijskih odborov pri krajevni konferenci SZDL pa bi bila usklajevanje vseh konkretnih akcij na področju boja proti alkoholizmu in narkomaniji. Ti koordinacijski odbori bi morali pripraviti svoje delovne programe, ki bi zajeli problem alkoholizma z različnih in predvsem preventivnih vidikov.

Koordinacijski odbor za boj proti alkoholizmu v TOZD bi moral vključevati osnovno organizacijo sindikata, ZSMS, ZK, organ delavske kontrole, kadrovsko-socialno službo, predstavnike tere na in individualne upravne organe TOZD ter službo, ki skrbi za varnost delavcev. Največji pomen lahko pravzaprav pripišemo ravno tem koordinacijam, kjer mislimo, da bi bile sposobne v takem sestavu učinkovito odpravljati vzroke ter tudi pojavne oblike alkoholizma v organizaciji.

(Se nadaljuje)

Odnosi - tako in drugače

mo dali od sebe isto, za kar smo pravzaprav tu ali ne.

Eno kot drugo je čvrsto povezano, zveza med ljudmi in človeškim razpoloženjem, ki je še kako potrebna, če želimo, da danes dobro končamo, a jutri to isto bolje nadaljujemo.

Odnos da, ne samo osebni ali človeški, temveč odnos do materialnih dobrin, kot sem to uvodoma dejal; tudi tu smo daleč od zavesti, da je to pravzaprav vse naše, naša lastnina, ali pa družbena in smo tako zanjo materialno neizpodbitno moralno odgovorni.

Ta komponenta odnosa do vsega tega je enovit zaključek neke celote, celokupni proces se ponavlja iz dneva v dan. Kako lahko tak proces odnosov utemeljimo z vsakdanjostjo. Čisto preprosto. Ni potrebno biti posebno izurjen, pa takoj lahko razlikujem med dobrim in slabim. Da je med odnosi tudi nekaj pozitivnih, to drži; ne-korektno bi bilo omenjati samo, kar je slabega. Še zdaleč ne, toda ostanem naprej pri slabih — slabših odnosih, da se kasneje lahko povrnem na one druge — dobre. Torej odnos do vsega, s čimer razpolagamo, vključno na delovnem mestu. Do skupnih proizvodnih sredstev nastopamo izredno hladno, nezainteresirano, malomarno s čudnim kompleksom, kaj mi pa mar, saj ni moje — je družbena lastnina; temu primerno se tudi obnašamo. Taka skaljena miselnost in pa napačno mišljenje nam gremi pridobljene dobrine skupnih vlaganj že desetletja nazaj.

V čem se kažejo ti neodnosi, ki jih bom še lahko nakazal. Zopet čisto preprosto. V sami delovni organizaciji — po končanem delu, ves teden ali samo na koncu tedna prepustimo kratko malo vse stihiji; da se razumemo, ne povsod, da bo že nekdo drug namesto nas, da pa hkrati pozabljamo,

da tega drugega ni in da bi morali to pravzaprav storiti sami. In to vse zaradi tega, ker ni OD-NOSA. To kažejo tudi prižgane luči pri belem in sončnem dnevu (primer jedilnica).

V privatnem življenju tega ne počenjamo, kajti kam bi zaplaval družinski proračun, če bi vse povprek gorelo in tekla voda brez vsake kontrole. Vražje bi se praskali po pričeskah, če bi bil tak odnos v zasebnem življenju. Toda pri tem ne gre samo za to zvrst malomarnega odnosa. Ne, še zdaleč ne. Drugi zdaleč pomembnejši je odnos do človeka, ali pa medsebojni odnos oziroma odnosi.

Nihče se namreč ne sme poigravati s človeškimi čustvi, niti ne s človeško osebnostjo. Kajti nikoli v davni ni bil človek kot osebnost tako čustveno prizadet kot ravno danes. Kje so vzroki? Kakšen je spektor psihološkega razvoja odnosov, bi bilo malce težje opisati, saj se cela armada pedagogov in psihologov ukvarja s človeško osebnostjo.

Ne velja to za vse enako, za marsikoga pa prav gotovo. Mnogokrat prepuščamo marsikatero nedokončano stvar času in čakamo, kako se bo končalo, seveda samo po sebi, toda to vendarle ni tako. Ustanova ali delovna organizacija ni socialna ustanova v pravem pomenu, je pa del tistega, kar doživljamo tako ali drugače.

Nemalokrat se zgodi, da s človekom, ko pride na delovno mesto, nekaj ni v redu. To se zgodi vsakemu živemu bitju in človek tak, kakršen je, ne more iz svoje lastne kože, če ne najde kaj drugega, mu dajmo prijazno besedo. Tudi to je eden do zelo pomembnih človeških odnosov. Mnogokrat sta prijazen nasme in lepa beseda več vredna kot dober zdravnik.

(Nadaljevanje na 7. strani)

POČITNIŠKI DOMOVI

Sezona letovanj je mimo. Vreme je bilo muhasto, malo sonca in malo toplih dni. Kopanje in planinarjenje je bilo letos skopo odmerjeno, vendar dopustnikov to ni preveč motilo in so se vseeno odločali za letovanje na morju ali v planinah.

V počitniških domovih je bilo v času sezone na razpolago:

	Izmen	Ležišč	Ležišč
Portorož	9	66	= 594
Bohinj	9	21	= 189
Skupaj	9	87	= 783

V sezoni pa je skupaj letovalo:

	Skupaj	Moških	Žensk	Otrok
Portorož	529	= 182	193	154 = 89 %
Bohinj	159	= 65	69	25 = 84 %
Skupaj	688	= 247	262	179 = 88 %

Po posameznih TOZD so člani letovali takole:

	Planirano ležišč	Koristeno ležišč	
TOZD I	333	303	= 91 %
TOZD II	162	133	= 82 %
TOZD III	36	32	= 89 %
TOZD IV	36	33	= 92 %
TOZD V	63	46	= 73 %
TOZD VI	9	10	= 111 %
DSSS	144	131	= 91 %
Skupaj	783	688	= 88 %

Poleg dopustnikov so usluge koristili tudi »vikendaši«, ki so v

počitniških domovih preživeli skupno 720 dni, ali 570 dni v Portorožu in 150 dni v Bohinju.

Članom kolektiva, ki so izpolnjevali pogoje za preventivno letovanje, so osnovne organizacije sindikata omogočile letovanje 146 delavcem, in to: 105 delavcem v Portorožu in 41 delavcem v Bohinju.

Tabela preventivnega letovanja po posameznih TOZD pa je taka:

	V Portorožu	V Bohinju	Skupaj
TOZD I	50	17	67
TOZD II	15	3	18
TOZD III	4	4	8
TOZD IV	6	3	9
TOZD V	7	2	9
TOZD VI	3	—	3
DSSS	20	12	32
Skupaj	105	41	146

Od skupnega števila članov, ki so preventivno letovali v naših domovih, je bilo 76 moških in 70 žensk.

Na preventivnem letovanju je bilo tudi 18 članov ZB, katerim je letovanje omogočil občinski odbor ZB Hrastnik. Vsi pa so letovali v počitniškem domu Bohinj.

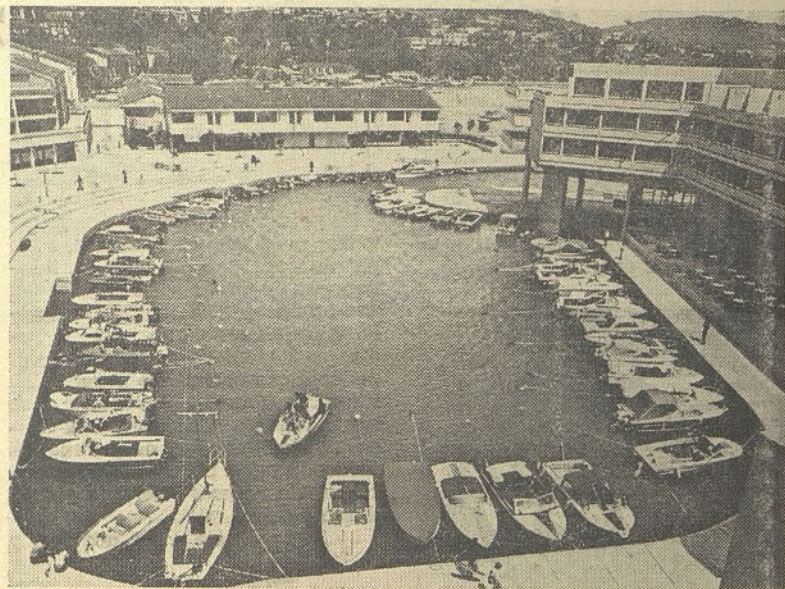
Finančni rezultat poslovanja za dobo januar—september 1976 izkazuje din 174.000 izgube, katere pa praktično ne bi bilo, če bi TOZD izpolnili obveze po sprejetem sporazumu. V kolikor bi posamezni TOZD te obveze izpolnili, bi počitniški domovi izkazovali višek, oziroma bi počitniški domovi tako imeli na razpolago planirana sredstva za delno vzdrževanje in nabavo inventarja.

Tako smo sezono 1976 zaključili in počitniške domove zaprli. Pri tem stavku se sprašujemo, kdaj bomo odpravili stare navade, da storitve počitniških domov koristimo le tri mesece, ostalih devet mesecev pa so zapuščeni in mrtvi. Stroški in vzdrževanje počitniških domov niso tako majhni in bi morali o tem kaj več razmisliti in usluge počitniških domov koristiti daljšo dobo, lahko bi rekli, skozi vse leto.

Danes nam turistični kraji, kjer imamo tudi mi počitniške domove, nudijo tudi izven sezone dovolj razvedrila in možnosti za rekreacijo. Poleg tega pa se počitek, ki nam ga nudijo počitniški domovi, prikaže ob vsakem času.

Počitniške domove imamo, zato se poslužujemo njihovih storitev, da nam ne bodo samo v breme, temveč tudi v korist.

Vodja TOZD VI
Moder Leo

Bernardin, naš največji turistični center

Odnosi - tako in drugače

(Nadaljevanje s 6. strani)

V takem ali podobnem primeru bi pač morali nastopiti predpostavljene, se z njim pogovoriti, kajti mnogo lažje je človeku, če se lahko s kom pogovori, kot pa da svojo skrivnost drži globoko v sebi in jo skuša rešiti sam v svoji nemoči. To vedno niti ni dobro, še manj pa priporočljivo, kajti osebne težave niso skupna last in zato je treba previdno pristopiti k razpletu dogajanj.

Ni težko ugotoviti, če nekoga vrže iz tira in mu je potrebnih samo nekaj tolažilnih besed, pa je stvar zadovoljivo urejena v obojestransko zadovoljstvo. Tako se dosegajo tudi relativno boljši odnosi in delovni rezultati in oseba, ki najde razumevanje, se lažje vključuje v vsakdanji ritem življenja in končno tudi spremeni odnos do sodelavcev in sodelavk.

Dejal sem, nekdo mora v takem primeru, ko gre za odnose, nastopiti kot oče ali mati in ne navsezadnje, čeravno to ni lahko delo, to funkcijo opraviti.

Seveda bi morala imeti vsaka delovna organizacija svojega psihologa, ki bi izključno reševal podobne primere; verjetno da jih ni malo, kajti kolektiv kot je naš, bi moral že zdavnaj misliti na kaj takega, kajti kadar nastopi človeški čut — volje in nevolje, samovolja ali celo predrznost, ostanemo nemi in čakamo, čakamo...

Ali ni prijetno v ožjem krogu ali v krogu dobrih prijateljev ali znancev včasih pokramljati o kakšnih problemih, da jih lahko kasneje rešuješ tako ali drugače, kajti čisto nekaj drugega je iskren pomenek kot pa verovati v neka božanstva ali celo v kavno usedlino, ki je zrasla nekje v Braziliji ali na afriški celini, khamo pa jo pri nas doma. Pravi absurd.

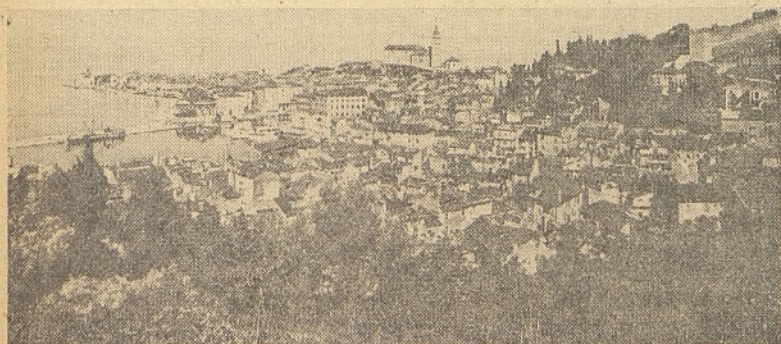
Da pa se dosežejo taki ali podobni odnosi, mora biti vse čisto in jasno, tu kalne vode odpadejo. Vsak pomenek, odgovor ali

namig mora temeljiti na čistem izreku ali besedilu, brez zlobe namigovanja, natolcevanja ali škodoželjnosti v odnosu drug do drugega, kajti le tako bo dosežen zaželen cilj in pa efekt menjave mišljenj, ki je bil temu namenjen.

Včasih se kljub neskladjem med odnosi le da začuti nekakšna odgovornost do sočloveka delavca ali sodelavke. Nič kolikokrat lahko beremo v našem mesečniku, ko nekateri naši člani kolektiva odhajajo v pokoj, ki so si ga z dolgim in neutrudnim delom pošteno zaslužili, kako tokrat z vso ljubeznijo pripravimo ta zadnji dan, ki ga bo še preživel med nami, čimbolj prijetno s šopkom nageljnjev in lepim darilom. Po vsem tem se šele pokaže neomejena pozornost do sodelavca, kjer koli je zaposlen, pomeni, da le ni bila ta ali ona oseba prepuščena sama sebi in da je vedno bil nekdo ob strani in čutil malce odgovornosti, kar mirno lahko zapišemo — odnos do drugega.

Takrat občutimo moč in varnost — ODNOSOV.

Volfand Edi

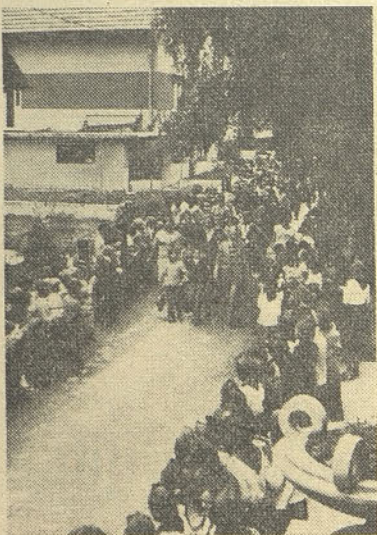

Piran — naš prijeten turistični kraj

DOPISUJTE
V NAŠ LIST

Obisk zamejskih Slovencev s Katinare pri Trstu

Pred nekaj leti je objavil Pionirski list naslove šol zamejskih Slovencev. Ravno v tistem času smo na Dolu pri Hrastniku premišljevali, da bi navezali s kakšno šolo prijateljske stike. Tako smo informacijo Pionirskega lista sprejeli z obema rokama.

V Špalirju, ki je segal do ceste, smo pristrčno pozdravili naše goste. Nasproti je šla tov. Božena Tušar, pomočnica ravnateljca.

Ena, dve, tri in že smo zbrali kup lepih slovenskih knjig in jih poslali na šolo Fran Milčinski na Katinari. Naše prijateljstvo je bilo sklenjeno. Sledila so pristrčna pisma, ki so pripeljala do našega obiska na Katinaro. Ganjeni smo bili nad pristrčnim sprejemom. Bali smo se, da jim mi ne bomo znali pokazati take gostoljubnosti...

Končno je prišel težko pričakovani dan — sredo, 2. junija 1976. Ob 9. uri pridejo naši prijatelji s Katinare! Počutimo se praznično kot ob največji slovesnosti. Tudi vaščani nas tako ogovarjajo: »Danes imate pa praznik na šoli...« Polašča se nas nestrpnost. Bodo prišli ob dogovorjeni uri? Bom spoznal prijatelja, s katerim si dopisujem? Si bom pridobil novega prijatelja? Roke v špalirju, ki smo ga postavili od glavne ceste do šole, se dvigajo v pozdrav vsakemu avtobusu, ki se pokaže izza ovinka. Zasavski ovinki so povzročili majhno zamudo. Mercedes tovarne kemičnih izdelkov, ki smo ga imeli ta dan na razpolago, jim je šel naproti in privedel naše prijatelje. Nismo opazili težkih oblakov, ki so se pripravljali na vztrajen, deževen dan. Čutili smo samo veliko veselje, ker so med nami prijatelji, čutili smo ljubezen do naših rojakov onstran meje...

Kmalu so se razvili živahni pogovori med gosti s Katinare in učenci naše šole

IN KAJ SO POVEDALI
DOLSKI PIONIRJI
O SREČANJU
V ŠOLSKEM GLASILU IZRAZI?

Po pristrčnem pozdravu smo povabili naše goste na malico, nato pa smo vsi skupaj odšli v telovadnico, kjer smo imeli skupen nastop in smo si izmenjali darila. Sprejeli smo veliko sliko Trsta pred sto leti, mi pa smo jim podarili panoramo Dola danes na linorezu. Pionirji s Katinare so nas navdušili s folklornim nastopom. Najlepši in najpristrčnejši trenutek pa je bil, ko sta oba zbor zapela pesem: »Lepo je v naši domovini biti mlad...«

Mateja Milinovič, 6. a

...V svojem programu so izrazili spoštovanje do svoje domovine in jezika in kako obsojajo dejanja fašistov v Rižarni.

Leon Peklar, 3. b

...Že v njihovih očeh smo lahko prebrali, s kakšno toplino poslušajo naše, slovenske pesmi.

Jana Pavlič, 6. b

...Presenetilo me je, da živijo v tujini, a vendar govorijo lep slovenski jezik.

Srečko Majcen, 6. b

...Po končanem programu smo se s kombijem odpeljali v Gore, kjer nas je čakalo kosilo. Potem smo se igrali razne igrice. Tako se je ta dan iztekel. Minil je tako hitro kot še nobeden v mojem življenju.

Božo Gričar, 6. a

...S svojim prijateljem Massimo sem se pogovarjala o delu staršev, prijateljih in uspehu v šoli. Zame je bilo zelo zanimivo, ko mi je povedal, da njegov oče dela v Afriki in da je mehanik na vlačilcu. Dogovorila sva se, da si bova dopisovala. Težko čakam prvo pismo.

Andreja Žgajnar, 2. b

...Spoznala sem se z deklico iz 2. razreda. Ime ji je Helena. Želim, da bi bilo še več takšnih srečanj in da bi ostali s Heleno dobri prijateljici.

Vesna Kreže, 3. a

...Želim si še veliko takih obiskov. Želim, da bi tudi jaz šel na Katinaro.

Tomo Aluf, 6. b

...Ko bodo spet prišli, bomo spet vsi tako veseli.

Srečko Mešiček, 2. b

OBJAVLJAMO PA TUDI
ODLOMKE IZ PISEM
TRŽAŠKIH PIONIRJEV

Draga Janja!

...Občudovali smo vašo šolo, ker je tako velika. Tudi igrišče je lepo in steza za tek. Posebno mi je bila všeč vožnja s kombijem po gozdu do Gor. Gozd se mi je zdel zelo gost, drevesa pa tako ravna!

Lepe pozdrave ti pošilja tvoj Vasilij

Predragi pionirji...

...Ta dan nam bo ostal za vedno v spominu, ker takega vzdušja in topline še nismo doživeli na

nobenem srečanju. Pri vas smo se počutili prvič v življenju popolnoma srečni, varni v vašem prijateljskem krogu. Razumeli smo, kaj pomeni domovina in videli, da je naša domovina krasna... Hvala za vse!

Lepe pozdrave v imenu vseh — Lorenci Elena

Draga Tanja!

...Domov smo potovali cele štiri ure. V avtobusu smo si prepevali, ker smo bili srečni, da ste nas tako pristrčno sprejeli. Se neka bi rada vedela. Ali ste pri vas vsi pionirji? Zakaj se tako imenujete? Kaj delate? Zakaj ste tako oblečeni? Plave kape so zelo lepe. In tisti fantje s klobuki polnimi značk — ali so pravi planinci? In še: kaj pomeni beseda

»transverzala«? Za odgovore ti bom zelo hvaležna.

Pozdrave ti pošilja Elena

Dragi Matjaž!

...In vsi ste bili prijazni z nami. Lepo ste nam peli in vaš ansambel je lepo igral. Zelo me je ganila vaša prijaznost. Dol je lepa in prijazna vasica, obdana z drevjem in zelenjem.

Se enkrat hvala za topel sprejem — tvoj prijatelj David

Draga Špela!

...Lepo je bilo, ker sem se igrala s tabo. Meni je bilo všeč na Dolu. Drugo leto se bomo videli na Katinari.

Lepo te pozdravlja Barbara

BESEDILO — Fanci Moljk
FOTOGRAFIJE — Božo Gričar

Program je potekal v šolski telovadnici

Delovni invalidi na izletu

Čeravno malo pozno, so se delovni invalidi steklarne odločili za izlet na Dolenjsko. V soboto, 6. novembra smo se ob sedmih zjutraj odpeljali z avtobusom v smeri Kostanjevica na Krki—Novo mesto. Prvi postanek smo imeli v Kostanjevici pri gradu, kjer nam je vodič orisal celotno zgodovino gradu, ki je zelo zanimiva in obširna. Ogledali smo si tudi razstavo slik v Jakčevem paviljonu. Tudi izdelki forme vive, kjer jih razstavlja precej umetnikov iz raznih delov sveta, so po svoje zanimivi, posebno, če jih kdo opiše, sicer je težko ugotoviti, kaj pomenijo. Priporočamo tudi ostalim, da si ob enakih izletih ogledajo to znamenitost.

Nadaljnja pot nas je vodila v podjetje Labod Novo mesto. Tam nas je pričakal in razkazal celoten obrat njihov direktor. Z izrednim zanimanjem smo si ogledovali proizvodni proces izdelave moških srajc. Človek, ki ta delovni proces še ni videl, ne more verjeti, kakšen tempo dela je to, saj ga lahko primerjamo z našim delom v brigadah. Zelo smo hvaležni tov. direktorju za izredno pozornost, ki smo jo bili deležni pri ogledu, saj je bilo tolmačenje in razlaganje njihovega dela zelo

nazorno, tako da smo dobili celotno sliko o poteku njihovega dela. Torej organizacija dela na izredni višini, pa tudi skrb za prehrano izredna. Kar smo videli od organiziranosti pri delu, prehrani in po tolmačenju, kako je razvito samoupravljanje, smo odnesli najlepše vtise.

Pot nas je peljala po dolini Krke do vasi Kronovo blizu Otočca v gostišče Prešeren. Tu nas je že čakalo obilno kosilo. Po kosilu smo se še nekaj uric zadržali v tem gostišču ob petju, humorju in izredni dobri kapljici. Moram pripomniti, da smo imeli na izletu nekaj izredno dobrih pevcev, ki so mnogo pripomogli k dobremu razpoloženju. Pot nas je vodila dalje prek Novega mesta in Trebnjega v Mokronog. Tu smo imeli pripravljeno večerjo v znanem gostišču Dev, kjer smo bili vsi zadovoljni s postrežbo in tudi prebili nekaj uric v veselem razpoloženju.

Domov smo se vrnil ob 21 z obljubo, da se bomo vabilu na izlet v prihodnjem letu ponovno odzvali.

Izletniki se zahvaljujemo vsem organizacijam, ki so pripomogle, da smo izvedli ta lepi izlet, ki nam bo ostal še dolgo v spominu.

Karl Grčar

Slovo od članov kolektiva

V mislih so prehodili svojo dolgo pot do upokojitve, ko se jim je za vloženi trud zahvalil direktor OZD Steklarne Hrastnik

Vsako leto se tovariško poslavljamo od naših članov kolektiva, ki gredo v zasluženi pokoj. Najlepši in najbolj primeren dan za to je — dan rojstva naše republike, 29. november.

V prijetnem vzdušju se je zbrala večina povabljenih članov, predstavniki organov upravljanja in vodstva podjetja.

V letu 1976 je odšlo v pokoj 21 članov kolektiva. Uvodne besede je spregovoril tov. Vidovič Franc, v. d. vodje splošno kadrovskega sektorja. Nadalje je tov. direktor Maks Mrcina v strnjenih besedah spregovoril o razvoju in napredku podjetja, v katerega so vsi, ki se danes poslavljajo, vložili svoj trud, znanje in zdravje. Nakazal je tudi precejšnje probleme, s katerimi se je kolektiv srečeval pri uvajanju nove proizvodnje in ostalih novitet.

Nazadnje se je zahvalil vsem upokojemcem za prizadevanje pri izgradnji in razvoju tovarne, pri vzgoji kadrov, ter poudaril, da s tem, ko zapuščajo kolektiv, niso pretrgali odnosi s kolektivom, v katerem so mnogi od njih pustili desetletja svojega življenja.

Prav tako so se jim zahvalili za vse prizadevanje tudi vodje TOZD, v katerih so bili člani zaposleni, ter sekretar sveta ZK tov. Cigeljak Božo.

Ob tej priložnosti je bilo vsem, ki so v letu 1976 zapustili delovni kolektiv Steklarne Hrastnik, podeljeno darilo, in sicer vaza s posvetilom, šopkom rdečih nageljnov in zaslužena odpravnina, ki jim pripada po sindikalni listi in sklepih samoupravnih organov.

Odpravnina in ostalo je bilo izročeno tudi svojcem umrlega člana kolektiva tov. Vilija Vovčka.

Naše sodelavke so pozorno sledile uvodni besedi tovariša Vidoviča, v kateri se jim v imenu OZD zahvaljuje za vsa leta dela v steklarni

VOVČKO VILJEM, strugar, 31 let
KUNŠEK LADISLAV, steklar, 37 let

POVŠE PAVLA, sklad. delavka, 27 let

LAZAR JANEZ, strojnik v kiskarni, 35 let

PEVCIN ERIKA, kontrolor in usklajevalec v računovodstvu, 35 let

KIRN MARIJA, kuharica kave, 16 let

HOLEŠEK FRANČIŠKA, čistilka, 24 let

OBERAUNER TEREZIJA, samostoj. obračunovalec OD, 29 let

ŽAGAR MARIJA, sklad. delavka, 15 let

Razporeženje vseh je bilo zelo vedro. Obujanje spominov na delo v kolektivu se je vleklo v prijetnem kramljanju. Tudi zapeli in zaplesali so ob zvokih domače glasbe.

Kot vsako leto je tudi letos to srečanje upokojemcev posnel na filmski trak tov. Gerhard, da bo ostal nanje trajen spomin.

In nazadnje jim še vsi želimo, da bi svojo zasluženo pokojnino uživali dolgo, dolgo vrsto let v zdravju in zadovoljstvu v krogu svojih najdražjih.

Veselo razporeženi so se naši upokojeni tovariši pogovarjali o vseh težkih in lepih trenutkih, ki so jih preživeli v tovarni

Direktor OZD Steklarne Hrastnik, dipl. inž. Maks Mrcina je pozdravil letošnje upokojece Steklarne Hrastnik

Kolektiv so z odhodom v pokoj zapustili:

CRNKOVIČ MILAN, zidar, 23 let

RANCINGER LUDVIK I., obratovodja, 37 let

RANCINGER LUDVIK II., steklar, 37 let

HUDI ALOJZ, steklar, 34 let

HUDI VIKTOR, vodja ključ. delavnice, 39 let

MESIČ EMILIJA, sklad. delavka, 9 let

ZUPANC ROZALIJA, čistilka modelov, 30 let

MLAKAR ANTON, steklar, 30 let

TUTNER FRANC, strojni steklar, 34 let

MATKO VALERIJA, kontrolor, 21 let

KREŽE MIHAEL, topilničar, 34 let

KLENOVŠEK JUSTINA, kuharica, 15 let

Upokojece letošnjega leta in predstavniki TOZD ter družbenopolitičnih organizacij

POGOVARJALI SMO SE...

Po krajšem premoru smo se odločili nadaljevati z rubriko, katera je po splošni oceni postala zelo priljubljena in pri sodelavcih nadvse toplo sprejeta. Vzrok za takšen razvoj verjetno ni treba dolgo iskati, saj je kljub vsem težavam to le prostorček, kjer lahko sogovornik iznese svoje mišljenje tako, kot ga morda v drugačni obliki ne bi. Da je bilo v njej izrečenih tudi precej kritike, ni slučaj. Prav tako tudi ni manjkalo pohval in predlogov. Včasih so le-ti padli tudi na plodna tla. In že zaradi vseh teh lastnosti, predvsem pa zaradi odkritega razgovora smo prepričani, da je rubrika dosegla svoj cilj in namen. Da je temu tako, najbolj zgovorno kaže veliko povpraševanje, zakaj rubrike nekaj časa ni bilo? O tem morda kdaj drugič. Lahko pa dodamo le-to, da ni bilo resnih ovir za njeno nadaljevanje.

KORITNIK MATIJA — vodja proizvodnje na izmeni TOZD II

Zaključujemo leto 1976, ki bo po marsičem ostalo globoko zapisano v spominu vseh tistih, ki jih poleg debeline kuverte z osebniimi dohodki zanima še marsikaj in katerim predvsem ni vseeno kakšen bo naš jutri. Težav je bilo mnogo. Neizpolnjene naloge bodo žal prenesli s seboj tudi v naslednje leto. Treba bo še mnogo truda, samoodrekanja in še kaj v kolikor želimo, da bomo leto 1977 pričakali z vedrejšim obrazom. Zato se mi je zdelo prav, da vam v tej številki predstavim predsednika skupščine OZD tov. Matijo KORITNIKA, ki ima poleg tega tudi nadvse odgovorno delovno mesto v tovarni. Upam, da bo pogovor z njim pritegnil našo pozornost.

Rodil sem se 14. januarja 1947 v Hrastniku kot sin delavske družine. Oče je namreč delal v steklarni kot ključavničar. Po končani osemletki sem se leta 1961 vpisal na srednjo tehnično šolo strojne smeri v Trbovljah. Ko sem končal šolanje, sem se leta 1965 zaposlil v steklarni. Delal sem kot konstruktor v pripravi dela. Potrebe so bile take, da sem bil dve leti kasneje premeščen v avtomatsko proizvodnjo. Sedem let sem bil vodja izmene, sedaj pa sem vodja proizvodnje na izmeni.

Po podatkih, s katerimi razpolagam, si eden najmlajših predsednikov najvišjega samoupravnega organa v kolektivu. Kako razlagaš svojo izvolitev na to dokaj zahtevno funkcijo?

Dejansko sem bil na zadnjih volitvah izvoljen za delegata TOZD II v skupščino podjetja. Izmed vseh delegatov je bilo treba izbrati predsednika in pa podpredsednika. Odgovorni dejavniki v DPO so kot kandidata za predsednika skupščine predlagali mojo malenkost, čeprav sem bil sam mnenja, da bi lahko našli tudi bolj ustreznega kandidata. Precej ovir in pomislekov sem imel, zlasti zaradi tega, ker menim, da glede svojih let morda nimam dovolj izkušenj za to funkcijo. Zato se sedaj še posebej trudim, da po svojih najboljših močeh pripelem vsako sejo skupščine uspešno do konca, v zadovoljstvo večine prisotnih.

Po dokaj obsežni in temeljiti razpravi, v kateri so sodelovali domala vsi zainteresirani dejavniki, smo sprejeli in potrdili sanacijski program podjetja. O vzrokih, zakaj je do njega sploh moralo priti, tokrat ne bi govoril. Zanima pa me nekaj drugega. Kaj misliš ti kot predsednik skupščine, kateri so osnovni posegi za uspešno izvedbo programa?

Torej po mojem prepričanju menim, da je najvažnejši dejavnik za uspešno izvedbo katerekoli naloge, ki si jo zastavimo, dosledno izvrševanje vsega, kar smo vnaprej predvideli. Isto je tudi z našim sanacijskim programom. Če ne bomo v stanju dosledno izpeljati vseh zastavljenih nalog iz programa, potem tudi končni uspeh ne bo takšen, kot si ga vsi želimo. Pri tem pa bi rad poudaril nekaj. Moje osebno mišljenje je takšno, da bi prišel sanacijski program mnogo bolj do izraza, če bi izhajal iz TOZD, kot osnovnih celic samoupravnega življenja. Zdi se mi, da člani posamezne TOZD najbolj vedo in čutijo, na kateri strani je treba stvar postaviti, da se bo stanje izboljšalo. Pa še nekaj. Kot si že sam omenil je bil osnutek sanacijskega programa v široki razpravi. Ne zdi se mi v redu, da kljub nekaterim pripombam na gotova poglavja sanacijskega programa, na katera je bilo opozorjeno, zlasti na razpravi DPO, osnutek sanacijskega programa ni doživel sprememb in je šel na ZDL v prvotni obliki.

V januarju prihodnjega leta naj bi ponovno aktivirali linijo za proizvodnjo kozarcev z nogo. Kakšen je proizvodni program?

Po sprejetem programu na zadnjem sestanku komisije za reaktiviranje linije kelihov, naj bi šla linija v zagon 15. 1. 1977. Proizvodni program temelji tako na kelihih za domači trg kot na gotovi količini kelihov za izvoz. Pri programu za domači trg gre predvsem za oblike, ki so bile razstavljene na zagrebškem velesejmu. Komercialni sektor si veliko obeta, predvsem od serije Jadran, ki je namenjena široki po-

trošnji in pa serija Hrastnik. Potem je tu, kot sem že dejal, proizvodni program, namenjen za izvoz. Tu gre za različne oblike za posamezne kupce v Nemčiji. Ob tem vprašanju bi rad poudaril, da se je komisija pri svojem delu trudila po svojih najboljših močeh in da so stvari veliko bolj pripravljene kot pri prvem zagonu linije.

Kako pa je s staro zalogo kelihov in kakšne so možnosti za saniranje zaloga?

Linija kelihov je v svojem 14-mesečnem obratovanju proizvedla ca. 5.300.000 kelihov različnih oblik. Od tega jih je bilo do oktobra letos prodanih nekaj nad 2 milijona. Se pravi, da je obstoječa zaloga še okrog 3 milijone kosov. Ob tem pa je treba povedati tudi to, da je samo ene oblike — keliha za žganje, na zalogi nekaj manj kot 2 milijona kosov. Za vse ostale oblike ne vidim glede prodaje velikega problema. Dočim pa bo za omenjeno obliko potreben še marsikak komercialni prijem, da bomo spravili stanje na kartici na nič.

Po zadnjih pokazateljih daje sanacijski program že tudi prve rezultate. Tu mislim predvsem na proizvodnjo. Kako pa je kaj z drugim delom, s prodajo?

Strinjam se s teboj, da se prvi rezultati sanacijskega programa že vidijo. Mislim pa, da bo prišel do prave veljave šele takrat, ko bomo njegove sadove lahko tudi okusili. Glede prodaje pa mislim, da je v zadnjih dveh, treh mesecih v redu in smo lahko z njo zadovoljni, saj je dosegla rekordno višino. Zaskrbljujoče pa je dejstvo, da je ostanek dohodka kljub rekordni realizaciji zelo pičel in nam daje slutiti, da je potrebno še marsikaj narediti v sami proizvodnji pa tudi na drugih nivojih.

Kdaj steklarski muzej?

Že dolga desetletja sameva material za steklarski muzej v mali zatohli sobici v gradu. To steklarsko zbirko je dolga leta zbiral in urejeval danes že pokojni šolski upravitelj Hofbauer Alojz. Koliko truda in časa je zato žrtvoval, se ne da meriti niti povedati; le tisti, ki jim je tako delo bližje, vedo to. Torej za njegov trud in zalaganje smo mu resnično lahko hvaležni.

Pred dobrim letom smo pričeli zbrano zbirko pregledovati — inventirati, tako da sedaj vemo, kaj je sploh zbranega. Naslednji podatki naj povedo, da imamo 987 kosov steklenih izdelkov iz raznih časov in steklarn, 388 kosov raznih slik iz naše steklarne kot tudi drugih ter slike raznih naših društev in organizacij itd. Imamo tudi 36 kosov steklarskega orodja. Našteti material je nujno občasno očistiti, delno nekatere predmete restavrirati, kajti ti predmeti so dolga desetletja zapakirani v lesenih zabojih in že nekateri propadajo, ker na žalost se dolga de-

Kako kot predsednik skupščine OZD odgovarjaš vsem tistim, ki samoupravnih sobot niso sprejeli ravno z navdušenjem?

Predvsem mislim, da je takih, ki samoupravnih sobot niso sprejeli ravno z navdušenjem v kolektivu izredno malo. Tu izhajam iz tega, ker je naš kolektiv ravno ob solidarnostnih akcijah izkazal veliko mero razumevanja. Osebnostno mislim, če smo pomagali drugim, zakaj ne bi še sebi. Prepričan sem, da bo kolektiv s samoupravnimi sobotami veliko pridobil. Prepričan pa sem, da bi se dalo ob samoupravnih sobotah delo tudi bolj organizirati. Tu mislim predvsem na to, da bi ob teh sobotah čimveč ljudi preusmerili v osnovno proizvodnjo, ker bi le s tem dosegli željeni efekt.

V zaključnem delu so priprave o združenju slovenskih steklarn in še nekaterih podjetij. Kaj pričakuješ od SOZD?

Osebnostno pričakujem od bodočega SOZD veliko, toda pod pogojem, da bomo vsi, ki smo vključeni v ta proces združevanja čim resneje pristopili k delu. Zavedati se moramo, da bomo slovenski steklarji, povezani med seboj, močnejši in da bomo lažje dosegli željene cilje.

Mislim pa, da bi morala bodoča povezava temeljiti na čistih dohodkovnih odnosih. To pa pomeni, da bo vsak določen artikel, ki ga bomo prodali na trgu, dobil toliko, kolikor je vanj vložil lastnega dela. Osebnostno si želim, da bi do povezave čimprej prišlo.

Preden končava, samo še tvoje želje ob vstopu v novo leto 1977.

Želja je mnogo. Kar preveč, da bi se vse uresničile. Potrebno pa bo tudi precej sreče in še marsikaj. Zato bi vse skupaj sklenil z željo, ne obupujmo, kajti od vsakega jutra raste nov dan. Izkoristil pa bi priložnost ter vsem sodelavkam in sodelavcem zaželel kar največ osebne sreče in skupnega razumevanja v novem letu 1977.

Z Matijem se je pogovarjal
Jože Premec

setletja ni našel prostor za njih razstavitev. Tudi komisija za muzejsko zbirko pri občinski skupščini Hrastnik vztraja in obljublja pomoč pri organizaciji steklarskega muzeja. Mogoče ni odveč, če bi skušali na pristojnih mestih doseči, da bi se pri nas v steklarni ustanovil steklarski muzej v republiškem merilu, s tem bi se tudi finančne možnosti izboljšale kot tudi prepotrebna strokovna pomoč. Zaenkrat drugega izhoda ni, kajti možnosti v našem kolektivu za tako investicijo in v sedanjem času ni. Želim pripomniti še to, da čas beži, zbirka se uničuje, kar je pa najbolj žalostno, je to, da se dogodki pozabljajo, starejši steklarji nas eden za drugim zapuščajo, tako bo marsikatera zadeva ostala nejasna. Torej dalj časa ko bomo odlašali, več stvari bo pozabljanih in potomci bodo ob marsikatero dragoceno zapuščino.

Skušajmo zadevo čimprej rešiti s skupnimi močmi!

Karl Grčar

Memorial Nikole Dukoviča

Ekipa Steklarja tretja — Trboveljčani prvi.

Le redki ljubitelji športa, zlasti še nogometa, niso poznali Nikole Dukoviča, trenerja najvišjega ranga, ki je skoraj 20 let delal in vzgajal nogometni naraščaj v Zasavju. Večji del teh let je pokojni Nikola Dukovič prebil v Hrastniku, kjer je treniral, najprej nogometaše Rudarja in kasneje Hrastnika.

Pokojni Nikola ima nemalo zaslug za razvoj nogometa v Revirjih. Kjerkoli je služboval, je zapustil sadove svojega dela. Izreden strokovnjak, praktik, je nogometu posvetil domala vse svoje življenje. Nekdaj aktiven nogometaš in trener zagrebškega Dinama in Reke je vzljubil nogomet do te mere, da se od njega praktično ni ločil vse do svoje zadnje ure.

Nogometni klubi Zasavja, zlasti še Zagorja, Trbovelj in Hrastnika so se temu marljivemu športnemu delavcu hoteli na nek način oddolžiti, ohraniti spomin nanj in na njegovo delo. Na pobudo NK Zagorja se je rodila ideja o organiziranju tekmovanja, ki naj bo v celoti posvečen delu in spominu Nikole Dukoviča. Tako je prišlo do ustanovitve tekmovanja za »Memorial Nikole Dukoviča«.

Kot že rečeno, je bil sklepni — finalni del turnirja pri nas v Hrastniku v nedeljo, 21. novembra.

Žal naj takoj dodamo, da je zaključni del minil v znamenju izredno slabega in nadvse hladnega vremena. Sneg, ki je zapadel vse do nižin, je bil še kako hud in nevaren nasprotnik za vse nastopajoče. Še več. Ni dosti manjkalo, pa bi morali zaključni del preložiti.

Zaključni del prireditve se je pričel s skromno slovesnostjo. Vsi udeleženci so se poklonili spomenu pokojnega Nikole Dukoviča z enominutnim molkom. Delegacija udeležencev skupnega turnirja pa je obiskala pokojnikov grob, položila nanj šopek ter prižgala svečke.

V uvodnem srečanju zaključnega dela memoriala sta se na podlagi žreba sestali enajsterici Steklarja in Litije. Prikazana igra je zadovoljila sicer maloštevilne gledalce. Domača ekipa se je povsem enakovredno kosala z največjim presenečenjem letošnjega tekmovanja v republiški ligi — ekipo Litije. Še več, domačini so imeli vso tekmo rahlo terensko premoč in le rutini se imajo gostje zahvaliti, da so iz tega srečanja izšli kot zmagovalci.

pa velja nekaj pripomniti. Organizatorji bodo morali kljub vsemu temeljito premisliti in za prihodnja tekmovanja najti vremen-sko bolj primeren termin. Kajti kljub vsemu — spominom in lepi gesti, katera nedvomno zasluži vso pohvalo, tako športne kot celotne družbene javnosti, pa ne moremo mimo dejstva, da je tudi zdravje igralcev nekaj vredno. In za konec še nekaj. Želja organizatorjev je, da s tem turnirjem zbudi zanimanje za nogomet tudi na podeželju. Zato bo sklepni del turnirja prihodnje leto v Kresnicah. Kot novost pa naj velja še to, da se bo domačin neposredno u-

vrstil v sklepni del turnirja. Zelja organizatorjev pa je tudi v tem, da v prihodnji turnir vključi čimveč ekip, zlasti še veterane, s katerimi je pokojni Dukovič več let tudi neposredno sodeloval.

NOGOMETAŠI STEKLARJA DRUGI

Odigrano je bilo zaostalo srečanje 5. kola zasavske rekreacijske lige, v katerem so nogometaši Apnarja presenetljivo v gosteh premagali vrsto vodilne Enotnosti s 3:2. Tako je lestvica po končanem jesenskem delu prvenstva naslednja:

Enotnost Jevnica	6	4	1	1	18:9	9
Steklar	6	3	2	1	16:12	8
Apnar Kresnice	6	2	3	1	12:12	7
Zagorje	6	1	4	1	10:10	6
Cement 1876	6	2	1	3	13:11	5
Svoboda Kisovec	6	1	3	2	10:12	5
Sijaj	6	1	0	5	6:19	2

Zanimalo vas bo

PRISLI V PODJETJE V MESECU NOVEMBRU

Džurovič Dušan, delavec težak; Kererovič Ibro, odnašalec stekla; Gnjičič Rado, rezkalec; Čufurovič Salih, varilec v folije; Blatnjak Milorad I., menjalec modelov; Blatnjak Milorad II., menjalec modelov; Visenjak Terezija, odnašalka stekla; Džordžević Tomislava, odnašalka stekla; Platinovšek Karl II., projektant; Bajrani Džafer, voznik viličarja; Lacković Miladin, delavec težak; Čonjagič Zivko, delavec težak; Jeran Franc II., odnašalec stekla.

ODŠLI IZ PODJETJA V MESECU NOVEMBRU

Na lastno željo

Vidgar Jože, voznik viličarja; Razboršek Ivana, skladiščna delavka; Papež Franc, ključavničar; Slokan Ivan, dežurni instrumentar; Volaj Boris, ključavničar; Barič Karlo, ključavničar; Stigelj Bojan, delavec težak; Ključevšek Justina, kontrolor stekla; Vene Franc, ključavničar.

Samovoljno zapustili delo

Marko Rudolf, menjalec modelov; Štagar Branko, menjalec modelov; Gole Drago, odnašalec;

Prosenc Olga, kontrolor stekla; Perc Karl, odnašalec stekla.

Izključeni

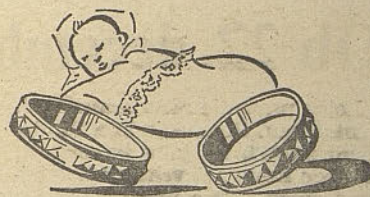
Kolman Suzana, upravnik počit. doma Bohinj; Pavelšek Igor, odnašalec; Starčević Brane, kontrolor stekla; Tovornik Jože, delavec težak.

Odšel v JLA

Gril Franc, pomočnik Is.

Upokojena

Holeček Franciška, čistilka.

Prirastek v družini

Šivec Aleksander, strugar, hčerki Lučko in Mašo; Jevševar Vid, ključavničar, sina Boštjana; Kramžar Alojz, sina Andreja; Fabjanič Martin, hčerko Tatjano.

Trenutek s turnirja

Po sklepu vseh klubov Zasavja, vključno s tekmovalno komisijo zasavske tekmovalne skupnosti, naj bo tekmovanje tradicionalno, njegov sklepni del pa naj bi se odvijal vedno v drugem kraju. Kot organizator prvega zaključnega dela turnirja je bil tako izbran Hrastnik, kjer je pokojni Dukovič bil tudi poročen in prebival.

V letošnjem prvem memorialu je sodelovalo 10 moštev, s tem, da sta se republiška ligaša Litija in Rudar neposredno uvrstila v sklepni del, kamor sta si pridobila pravico tudi zmagovalca obeh predtekmovalnih skupin.

Rezultati predtekmovanja:

Vzhodna skupina:

Steklar : Cement 2:0 (1:0)

Sijaj : Rudar ml. 6:5 (1:1 — 1:1)

Steklar : Rudar ml. 7:6 (1:1 — 1:1)

Zmagovalac Steklar.

Zahodna skupina:

Zagorje : Svoboda 7:5 (2:2 — 2:0)

Enotnost : Apnar 2:3 (1:1)

Apnar : Zagorje 3:5 (1:3)

Zmagovalac Zagorje.

Tudi v drugem srečanju smo gledali dopadljiv nogomet. Isto, kar velja za prvo tekmo, velja tudi za drugo. Trboveljčani so zmagali sicer zaslužno, vendar tudi Zagorjanom pripadajo vsi komplimenti. Finalno srečanje med Litijo in Rudarjem je prineslo medlo, vendar zelo razburljivo igro. Predvsem slab, blaten teren in navsezadnje tudi nekaj starih medsebojnih računov so bili vzrok, da smo na trenutke prisostvovali nemilim scenam, kjer so se igralci tako enega kot drugega moštva večkrat temeljito okopali v blatu. V takšnih okoliščinah smo imeli Trboveljčani več sreče in po zaslugi spretnega Deželaka tudi zmagali.

Zmagovalci so za osvojeno prvo mesto prejeli lep prehodni pokal memorial Nikole Dukoviča. Vsi udeleženci sklepnega dela turnirja pa majhne pokale v trajno last.

Prvi turnir memorial Nikole Dukoviča je tako kljub objektivnim težavam lepo uspel. Vseeno

ZAHVALA

Ob prerani smrti našega dragega moža, očeta, sina, brata in strica

Ivana Peterlina

se iskreno zahvaljujemo vsem znancem, prijateljem, sosedom ter mladinskemu aktivu Frtice za izrečeno sožalje in cvetje.

Se posebej se zahvaljujemo pevcem in godbi Svobode II, govornikom za poslovilne besede kakor tudi skladiščnim sodelavcem za denarno pomoč.

Žaljujoči: žena Polda, hčerka Vlasta, sin Bojan, mama ter sestra z družinama in ostalo sorodstvo

NAGRADNA KRIŽANKA

	POLET, ZANOS	ITALIJAN, SKA DENARNA ENOTA	SESTAVINA ZEMELJSKEGA PLINA	JUGOSLOV. PEVEC ZABAVNE GLASBE	GLAVNI ŠTEVNIK	ETIOPSKI KNEZ	OLGA REMS	UŠJE JAJCECE	PRITOK SEINE ZA PARIZOM	MAĐARSKI SAH. VELEMOJSTER	PAVEL GOLJA	ONDINA OTTA	DRAGO DIKLIC	PREBI VALCI AONIJE	PRETEPAČ	KAČJI GLAS	KLADA ZA SEKANJE DRV	ČEŠKI PISATELJ (KAREL)	MORSKA RIBA
VAŽNA PANOGA NAŠE EKONOMIJE																			
ALFONZ GSPAN, FOKLIC ?																			
DUMASOV MUŠKETIR							FILMSKA IGRALKA MIRANDA				ANTIGO NINA SESTRA	SESTAVILI KARLI DREMEL	NAMERA KRAJ V ISTRI						
ZOLAJEV ROMAN					GRADBENI MATERIAL	JANEZ ERZEN	PRVI NASTOP VOLAN					KRAJ PRI DOMŽALAH	LIDIJA OSTERC				ZMRZNJE NA VODA	NEMŠKI FILOZOF (IMMANUEL)	
	OBTESANO DEBLO	UPORAB LJANJE	PRVA PSIČKA V VESOLJU GRŠKI POVELJNIK PRED TROJO						TOVORNE ZIVALI					AZIJSKA PALMA	PERUANSKI GRM	PAPIRNATA ČEPICA			
LADJA BREZ VOZNEGA REDA								GLEĐANJE OKOLI SEBE	RADOVAN GOSEC	MOŽAKLIJA VIRAGO	VELIKA SOBA						KONJSKI TEK	ŽILA OD VODNICA, UTRIPALNICA	
OKOLIŠ, OBMOČJE						AVTOR ABECEDE IZ PIKIC IN CRTK							PERZIJSKA						
TOPLICE PRI PADOVI						EKSIL FONDI						PIJACA GRŠKIH BOGOV	DVOJNA POTEZA PRI SAHU						AFRIŠKI PTIC
MAŠČOBA					KURIRJI EGIPTOVSKI PREMIER				ZASILNO BIVALISCE	ZBOR TREH PEVCEV							GLAVNI ŠTEVNIK		
	KLIC, POZIV	ŽENSKO IME	SPREMSTVO STRAZA LEHA							VZVIŠ. LIRSKA PESEM	KRAJ POD FRUŠKO GORO				LOJZE SLAK	MESTEČE V ITALIJI	EDVARD BENES SLOV. SPORTNI NOVINAR (STANE)		
VRSTA RAZSTRELIVA							ZDRAVILNA TRAVNIŠKA RASTLINA							PETRARČOVA OBOŽEVANKA	PISANA PAPIGA				
STOLPASTA TEMPELJSKA STAVBA							VRSTA AFRIŠKE ANILOPE VEZNIK						PISATELJICA LINDGREN PRANOGAVIČKA	JUNAŠKA PESNITEV					
HERCEGOVEC					POZDRAV					PROSTOR V TEATRU							SLOVENSKI PEVEC (JURIJ)		
INDUSTRIJSKA RASTLINA					ROŽANČ, ŠROT					GRŠKA ČRKA							PRVI MITOL. LEŠALEC, DEDALOV SIN		

Ob 22. decembru-dnevu JLA

Letos praznuje naša armada 35. rojstni dan. Rojena je bila 22. decembra 1941, ko je v bosenskem mestecu Rudo naš vrhovni komandant tovariš Tito prebral ukaz o ustanovitvi prve proletarske brigade. Manjše enote so obstajale že prej, že vse od vstaje v posameznih republikah, s prvo proletarsko brigado pa je naša partizanska vojska dobila novo kvaliteto, to je bila močna, dobro oborožena, zmogljiva operacij na velikem območju, premikov čez ozemlje celih republik, posegla je v boj povsod tam, kjer je drugim enotam stala nasproti premočna sovražna vojska, in vojskovala se je kot prava mala armada, z najraznovrstnejšim pehotnim orožjem, s topovi in težkimi minometi.

Toda prva proletarska ni ostala edina naša taka enota. Partizanstvo se je razraščalo, naraščalo je število čet in bataljonov, iz najboljših pa so ustanovljali nove brigade in divizije. Tako je bilo do konca vojne ustanovljenih že 235 brigad in 65 divizij. Iz sprva razmeroma šibke partizanske vojske je nastala ogromna armada, ki se je iz leta v leto oboroževala, in sicer z orožjem, ki so ga zalepili sovražniku in ki ga je v zad-

njih letih vojne dobivala kot pomoč od zaveznikov.

Iz narodnoosvobodilne vojske in partizanskih odredov Jugoslavije je po vojni nastala prava, moderno organizirana in najmoderneje oborožena Jugoslovanska ljudska armada. Domači strokovnjaki — inženirji, tehniki, konstruktorji so v domačih tovarnah začeli načrtovati in izdelovati moderno orožje, vsega seveda ne, marsikaj smo morali in še moramo uvoziti, saj smo miroljubna država, zagovorniki miroljubnega sožitja vseh narodov v svetu. Rake in drugo najdražjo opremo, kolikor je potrebujemo za obrambo svojega ozemlja se nam bolj splača uvoziti kot izdelovati doma. Tudi jedrskih podmornic in letalonosilk ne potrebujemo, kaj bi z njimi na Jadranu? Tujih morij pa ne mislimo osvajat. Za obrambo nam zadostajo ladje in podmornice, ki jih imamo.

Naša armada ima vse, kar potrebuje za obrambo domovine, nenehno pa tudi spremlja razvoj vojaške tehnike in znanosti v svetu ter temu primerno dopolnjuje svojo oborožitev in opremo. Ima strelsko orožje, ki se lahko kosa z orožjem v vojaško najmočnejših

državah, ima reaktivna in tudi nadzvočna letala, ki so vrhunec letalske tehnike, protiletalske rakete, odlične rakete in torpedne čolne, v katerih ima prvo besedo elektronika.

Vedno obrnjena k ljudem in oborožena z njihovo ljubeznijo ter skrbjo, je Jugoslovanska ljudska armada prerasla v moderno oboroženo silo. Vsi preizkusi v praksi kažejo, da so naše možnosti pri obrambi pred morebitnim agresorjem realne, še posebej, če imamo v mislih udarno moč naših oklopnih, zračno desantnih in pomorsko desantnih sil, pri čemer imajo pomembno vlogo tudi sodobni in borbeni sistemi.

V 30-letnem obdobju je bilo treba ta uspeh ohraniti, razviti in okrepiti moralno moč naše armije, k temu je močno prispeval uspešen razvoj socialističnega samoupravljanja pri nas. Sovražniki vseh vrst so v preteklem obdobju skušali omajati moralo pripadnikov JLA. Skušali so razbiti moralno-politično enotnost in izzvati nezaupanje med pripadniki JLA, med armijskim sestavom, med najvišjim armijskim vodstvom. Želeli so povzročiti razcep in nezaupanje med posameznimi kategorijami pripadnikov JLA na temelju činov, položaja itd. Toda sovražnik v tem ni uspel.

Armijsko vodstvo in organizacija ZKJ v JLA ter vsi ostali pripadniki naše armade so z zavestno akcijo ter vztrajno opredelitvijo za Titovo smer samoupravnega socializma razbili vse sovražne poskuse. Manja Podkornitnik

NAGRADNA KRIŽANKA

Med reševalce s pravilnimi rešitvami bomo z žrebom razdelili 7 nagrad:

1. nagrada 50 din
2. nagrada: 30 din
- 3.—7. nagrada po 20 din

Izrezek z vpisano rešitvijo pošljite na naslov: Uredništvo STEKLARJA, STEKLARNA HRASTNIK. Pri žrebanju bomo upoštevali vse pravilne rešitve, ki bodo v uredništvu do petka 24. decembra.

NAGRAJENI REŠEVALCI

Za nagrado križanko, objavljeno v prejšnji številki, smo do razpisnega roka prejeli 55 rešitev. Žreb je razdelil nagrade takole:

1. nagrada (50 din): Oberavner Terezija
2. nagrada (30 din): Zaletel Frida
- 3.—7. nagrado (po 20 din) prejmejo: Zaletel Mila, Ranzinger Ivan, upok., Alt Joško, Vidovič Ida, Alt Ervin.